

გაზეთი ბეჭდის, „ვერსიას“ ერთი

ვერსია

ფასი 50 თეთრი

ორშაბათი

ოთხშაბათი

პარასკევი

№41 (936) 25 - 27 აპრილი, 2014 წელი

თბილისის გზები საურთხეს უქმნის ალაპიანთა სივრცეს! — გერიის შეგნებული შეფარებები

ახალიან ქართველი კრიმინალების ემუქრებიან

რა შემთხვევაში გადმოსცემს საბერძნეთი საქართველოს ინფრპოდით ქებნიდ ყოფილ მაღაღჩინოსანს

წინასაარჩევნო ვნებანი „ქართულ ოცნებაში“

ირაკლი შიხიაშვიდი „გადააგდეს“, გიორგი მუსხელიშვიდს თბილისის საკრებულოს თავმჯდომარეობისთვის ამბავებენ?

პალარი ბელაშვილის საქმე გახსნილია

„ჩემი ერთადერთი მიზანია, მიხეიდ სააკაშვიდი მისცენ პასუხისმგებლობაში — მე ეს შედეგი მინდა!“

ვინ გადაუხდის პარდამენცარს 6 მილიონ დოდარს

დეპუტატი ახალ სარჩელს ემზადებს

„ავვისტოს ომის დეტალებში ქექვის ნაცვლად, ძალოვან სისტემაში ჩანერგილები იკვლიონ“

ღავით დარჩიაშვილი ირაკლი ადასანიას სამხედრო რჩევებს აძღევს

SOS! „გუდვილი“ იმ პროდუქტის ფულსაც იხდით, რომელსაც არ შეგიძენიათ

პარლამენტარების ბიზნესნიღების სკანდალური სია

დადგება თუ არა 43 დეპუტატის პასუხისმგებლობის საკითხი

სუიციდი — თანამედროვე საქართველოს გადაუჭრელი პრობლემა

წინასწარჩვენო პნეზანი „ქართულ ოცნებაში“

რუსუდან შელია
557-100-768

კოალიცია „ქართული ოცნება“ თბილისის საარჩევნო სიას 26 აპრილს წარადგენს, მანამდე კი ოფიციალურად მხოლოდ ისაა ცნობილი, რომ თბილისის მერობისთვის დავით ნარმანია იბრძობებს. პოლიტიკიდან წასვლამდე ბიძინა ივანიშვილმა ასე დაიბარა...

ადგილობრივი თვითმმართველობის არჩევნებისთვის კანდიდატების საბოლოო შეთანხმება კოალიციისთვის ადვილი არ აღმოჩნდა, განსაკუთრებით, თბილისის საკრებულოს დაკომპლექტების თვალსაზრისით. ნაციონალური მოძრაობიდან „ქართულ ოცნებაში“ პორტირებულ ირაკლი შიხიაშვილს ბოლო წუთამდე სჯეროდა, შრომა დაუფასდებოდა და კოალიცია მოახლოებულ არჩევნებშიც თბილისის საკრებულოს თავმჯდომარის კანდიდატად დაასახელებდა, თუმცა „ვერსიის“ ინფორმაციით, „სრუშჩოვების“ დანგრევის ავტორს „ოცნებები“ დაემსხვრა. კოალიციის პოლიტიკურმა საბჭომ მას საკრებულოს თავმჯდომარის კანდიდატად წარდგენაზე კატეგორიული უარი განუცხადა — საკრებულოში ნაციონალური მოძრაობის უმრავლესობის დაშლისთვის მადლობას გიხდით, მაგრამ მაინც ყოფილი ნაციონალი ხარ და ახლა აღარ გვჭირდება. ერთი სიტყვით, ირაკლი შიხიაშვილი კოალიციამ კარგად გამოიყენა და ბოლოს, პოლიტიკურ სანაგვეზე მოისროლა. რა გეგმები აქვს „ქართული ოცნებისგან“ „გადაგდებულ“ თბილისის საკრებულოს ჯერ კიდევ მოქმედ თავმჯდომარეს და საერთოდ ნავა თუ არა პოლიტიკიდან, ეს ადგილობრივი თვითმმართველობის არჩევნების შემდეგ გამოჩნდება. კოალიციამ იმედები კიდევ ერთ პორტირებულ ნაციონალს, გლდანის მაჟორიტარ ნიკო ხაჩირიშვილს გაუწვია. მას საპარლამენტო არჩევნების შემდეგ ვერც გიგი უგულავასთან დაპირისპირებამ და ვერც „ქართული ოცნებისთვის“ ერთგულების მტკიცებამ უშველა. „ვერსიის“ ინფორმაციით, ნიკო ხაჩირიშვილიც ირაკლი შიხიაშვილის გზას გაუყენეს.

„ვერსიას“ ისიც უამბავს, რომ საკრებულოს თავმჯდომარის პოსტზე კოალიცია ირაკლი შიხიაშვილის მოადგილის, გიორგი მუსხელიშვილის კანდიდატურას განიხილავს, თუმცა იგი პარტია „თავისუფალი დემოკრატების“ წევრია და რამდენად გარისკავს მმართველი გუნდი ირაკლი ალასანიას თანაგუნდელს თბილისის საკრებულო ჩააბაროს, საკითხავია,

ირაკლი შიხიაშვილი „გადაგდეს“, გიორგი მუსხელიშვილს თბილისის საკრებულოს თავმჯდომარეობისთვის ამბავებენ?

მით უმეტეს, კულუარებში დიდი ხანია საუბრობენ, რომ თავდაცვის მინისტრსა და კოალიციის ხელმძღვანელებს შორის შავმა კატამ გაიბრინა. მიუხედავად ამისა, „ვერსიის“ სანდო წყაროს ინფორმაციით, დღეს ყველაზე რეალურ კანდიდატად სწორედ მუსხელიშვილი მოიაზრება. მიუხედავად იმისა, რომ თბილისის საკრებულოს თავმჯდომარის პოსტისთვის, „ვერსიის“ ინფორმაციით, პარტია „მრეწველების“ ლიდერის, ზურა ტყემალაძის შვილი, გიორგი ტყემალაძეც იბრძვის. გიორგი ტყემალაძეს „ქართული ოცნების“ პოლიტიკური საბჭოსთვის საკუთარი კანდიდატურა უკვე შეუთავაზებია, მაგრამ სანდო წყარო გვიმხელს, რომ ნაკლებად სავარაუდოა, პოლიტსაბჭომ მისი წინადადება დააკმაყოფილოს. პოლიტიკურ კულუარებში ამბობენ იმასაც, რომ კოალი-

ცია „ქართულ ოცნებაში“ განხეთქილების მიზეზი მხოლოდ კანდიდატებზე შეჯერება როდია. ამბობენ, გაერთიანებაში შემავალი პარტიების ლიდერების უკმაყოფილება იმანაც გამოიწვია, რომ სიის შედგენისას უპირატესობა მიენიჭა პარტია „ქართულ ოცნებას“, რომელსაც 50%-იანი კვოტა ერგო. სხვა 6-მა პარტიამ კი, დარჩენილი 50% უნდა განაწილოს. „ქართული ოცნების“ წარმომადგენლები, ტრადიციას არც ამჯერად ღალატობენ და აცხადებენ, რომ გაერთიანებაში არც კვოტებთან დაკავშირებითაა რაიმე სახის დაპირისპირება, მით უმეტეს, კოალიცია, ბიძინა ივანიშვილის მოთხოვნით, საპარლამენტო არჩევნების დროსაც ამ სქემით ხელმძღვანელობდა და შესაბამისად, პარტიების ლიდერებს პრეტენზიები არც ამჯერად გასჩენიათ.

პროზა

თბილისის გზები საფრთხეს უქმნის აღაშიანთა სისოხსლას! — მერიის უგუნდო შეფარება

გიორგი იაშვილი

თბილისის გზებზე მოძრაობა სახიფათოა! რამდენიმე დღის წინ თბილისის მარცხენა სანაპიროზე დაიმტვრა მანქანა შუა გზაზე ორმოს აცილებისას, მძღოლმა ფეხები მოიტყეხა. გლდანში, ასევე მაგისტრალზე, ყოველგვარი გამაფრთხილებელი ნიშნების გარეშეა მიტოვებული ორმოები და ამოჭრილი ასფალტი, პეკინზე და ყაზბეგის გამზირზე იგივე მდგომარეობაა, მეტეხის გვირაბი ასევე დანგრეულია, ორთაჭალაშესთან ღია ჭა, წერეთელზე ასფალტი ჩავარდნილი და დეფორმირებულია, ნაძალადევის რაიონში უამრავი ორმოა. სახიფათო ქუჩების ჩამოთვლას აზრი არ აქვს, მაგრამ განსაკუთრებით საშიშია ქალაქის ძირითადი კვანძები, სადაც ავტომობილები 70კმ/სთ სიჩქარით მოძრაობენ და ავარიის საფრთხე შეუდარებლად არის გაზრდილი. მძღოლების მოულოდნელი მანევრები ან დამუხრუჭება იწვევს ავარიებს, რომელთა რაოდენობა ამჟამად გაზრდილია. საუბარი აღარაა მუდმივ საცობებზე.

დედაქალაქის საგზაო ინფრასტრუქტურა იმდენად მოშლილია, რომ თბილისელს სასვებით ლოგიკურად შეუძლია გაუჩინდეს ეჭვი — ეს მხოლოდ გზების უხარისხოდ დაგების მიზეზი კი არაა, მიზანმიმართული საბოტაჟია დედაქალაქის მერიის მხრიდან, რომელიც ოპოზიციისა და ქვეყნის მმართველ ძალასთან.

ორი თვის განმავლობაში ქართულ მედიამ არაერთხელ იხმაურა გზების თემაზე, თუმცა თბილისის მერიისგან ნორმალური პასუხი ვერ მიიღო. მერიის სასვებით ბუნებრივად მიიჩნევენ გზების მორყევას და ამას ხსნიან ზამთრის პერიოდითა და სიცივით. ამგვარ ახსნაზე უნებლიედ წარმოგდგება დასავლეთი ევროპა, რომელიც გაცილებით ჩრდილოეთითაა თბილისზე, მაგრამ რატომღაც ვერ იხსენებს პარიზის, ლონდონის, ბერლინის, სტოლკოლმის, ოსლოს ან ჰელსინკის საგზაო კოლაფსებს. რაღა მაინცდამაინც თბილისში ახდენს სიცივე გავლენას გზებზე? საგზაო საფარი ფუჭდება სტიქიური უბედურების ან უხარისხოდ დაგების გამო.

უბედურებები არ ყოფილა, შესაბამისად, მიზეზი ჭიპბერაშვილისა და უგულავას მერობის პერიოდში ზარზემით დაგებულ-გაპირებული გზების ხარისხია. სააკაშვილის არქიტექტურის „ფურთხით ნაშენი შედეგების“ მსგავსად, გზებიც ბუტაფორიული აღმოჩნდა, თუმცა ამის მიზეზი არა სულსწრაფობა, არამედ კორუფცია უფროა.

გზის დაგებას აქვს თავისი სტანდარტები, მაგრამ თუ ფულის მოვნა გინდა, ეს სტანდარტები უნდა დაარღვიო და ფული მოპარო ბიუჯეტს. შემდეგ კი, როცა გზა გაფუჭდება, მალევე ისევ მოითხოვ თანხას გზის რემონტისთვის და ისევ გააკეთებ ფულს. ამიტომ სიცივისა და ცუდი ამინდის მომიზეზება თბილისის კეთილმოწყობის სამსახურის მხრიდან უბრალოდ თბილისელების დაცინვაა. მერიას მეორე მიზეზიც ჰქონდა —

საკრებულო ბიუჯეტს არ ამტკიცებს და გზების შეკეთების ფული არ გვაქვსო. ბიუჯეტი მარტის დასაწყისში დამტკიცდა და თითქმის 89 მილიონი გამოიყო გზების შეკეთებაზე. დღეს 25 აპრილია და შედეგი მხოლოდ ისაა, რომ რამდენიმე მეორეხარისხოვან უბანზე აიყარა ასფალტი, მაგრამ ახალი საფარის დაგება ან არ დაწყებულა ან დაიწყო და არ დასრულებულა. სავარაუდოდ, მიზეზად 2 დღის წინანდელ წვიმას დასახელებენ. აღსანიშნავია, რომ 2011 წელს დედაქალაქის გზის საფარისთვის 47 მილიონი, ანუ დღევანდელი ბიუჯეტის ნახევარი იყო გამოყოფილი, მაშინ ამინდს ხელი არ შეუშლია სამუშაოებისთვის, რაც ხელისუფლება შეიცვალა თურმე უკვე უშლის.

ფული არის და ტექნიკაც, გზები კი არ კეთდება. რა არის მიზეზი? მოახლოებული ადგილობრივი არჩევნები ხომ არა? ნაციონალურმა მოძრაობამ იცის შავი პიარის ილეთები, ამიტომ ცდილობს მაქსიმალურად გაურთულოს თბილისელებს ქალაქში მოძრაობა და გაუჩინოს მათ მარტივი ასოციაცია — „ნაციონალების პერიოდში გზები ვარგოდა, დღეს არ ვარგა“. მათ გათვლილი აქვთ, რომ მოსახლეობის უმრავლესობამ არ იცის ვის ეხება გზების შეკეთება და საჭიროა მხოლოდ ნეგატივის დამკვიდრება. ნაციონალური მოძრაობის მხრიდან სახელმწიფოს დაზარალება პოლიტიკური ინტერესების გამო პირველი შემთხვევა არაა, ბევრმა ისედაც კარგად იცის, რომ თბილისის საგზაო ინფრასტრუქტურის სავალალო მდგომარეობა ნაციონალების მხრიდან განხორციელებული მორიგი საბოტაჟია, მაგრამ ამ საბოტაჟის პერიოდში საფრთხე ექმნება ადამიანთა ჯანმრთელობას და სიცოცხლეს, რაც უკვე პოლიტიკა კი არა, უკვე სისხლის სამართლის დანაშაულია.

გოგა ხაჩიძის პროპოზიციული ექსპერიმენტი და პასუხი შინაგან საქმეთა სამინისტროდან

საპარლამენტო უმცირესობის წევრმა გოგა ხაჩიძემ პროვოკაციული ექსპერიმენტი ჩაატარა — დეპუტატი ამტკიცებს, რომ ღარიბაშვილი უკანონო მოსმენაში „გამოიჭირა“. იმის დემონსტრირებისთვის, რომ პარლამენტარებს უსმენენ, ხაჩიძემ ექსპერიმენტი ვიდეოკამერაზე გადაიღო: ნაციონალური მოძრაობის ოფისში, გოგა ხაჩიძემ ზურა ჯაფარიძეს დაურეკა, რომელიც იმავე ოთახში იმყოფებოდა. ოპოზიციონერებმა გაითამაშეს სატელეფონო სცენარი, თითქოს ისინი 23 აპრილს, ღარიბაშვილის საცხოვრებელ სახლთან მცირე საპროტესტო აქციის მოწყობას გეგმავდნენ. სცენარი უწყვეტი კადრით გადაიღეს. ხაჩიძის მტკიცებით, მომდევნო დღეს, ზუსტად დათქმულ დროს, დათქმულ ადგილზე, პოლიციისა და სუს-ის წარმომადგენლები მივიდნენ. ამის დასამტკიცებლად პარლამენტარმა ფოტო მასალაც გაავრცელა. მოგვიანებით, ექსპერიმენტის შესახებ Facebook-ის გვერდზეც დაწერა და სახალხო დამცველს, პარლამენტის თავმჯდომარესა და არასამთავრობო ორგანიზაციებს მიმართა, დაინტერესდნენ დეპუტატების მოსმენებთან დაკავშირებით.

დეპუტატის ექსპერიმენტთან დაკავშირებით, კომენტარი გააკეთეს შინაგან საქმეთა სამინისტროშიც. პრესასა და საზოგადოებასთან ურთიერთობის დეპარტამენტის უფროსის, ნინო გიორგობიანის განმარტებით, უსაფრთხოების ზომებიდან გამომდინარე, პრემიერ-მინისტრის სახლთან შესაბამისი სამსახურების წარმომადგენლები ყოველთვის არიან მობილიზებული: „ეს არის არასერიოზული ექსპერიმენტი, რადგან პრემიერის სახლთან, უსაფრთხოების ზომების გათვალისწინებით, ყოველთვის ხდება პერიმეტრის დაცვა და იქ ყოველთვის არიან მობილიზებული შესაბამისი უწყებების წარმომადგენლები“.

„ინტერპრესნიუსი“

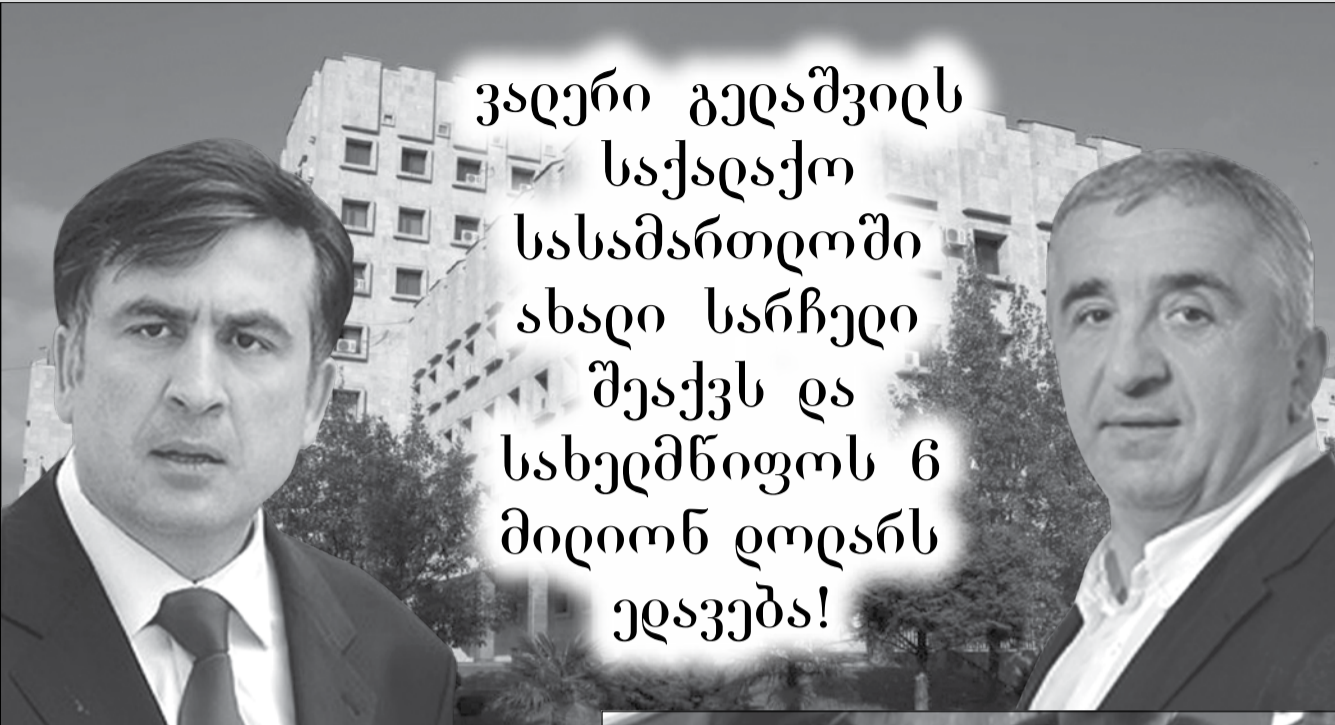
„ჩემი ერთადერთი მიზანია, მიხეილ სააკაშვილი მისხან პასუხისმგებელი — მე ეს შედეგი მიწდა!“

ნიმე კომახიძე
599-95-33-16

„ოცნების“ დეპუტატ ვალერი გელაშვილის სკანდალური საქმის გამოძიება დასრულდა. ამის შესახებ 24 აპრილს მთავარ პროკურატურაში გამართულ ბრიფინგზე გვამცნეს და სოდ-ის ერთ-ერთ მაღალჩინოსან გია სირაძესა და სოდ-ის უფროსს ერეკლე კოდუას საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 237-ე და 333-ე მუხლების მიხედვით ბრალი წაუყენეს. დანაშაული თავისუფლების აღკვეთას 10-დან 14 წლამდე ითვალისწინებს, თუმცა პროკურატურაში მთავარი მოქმედი პირების — მიხეილ სააკაშვილისა და ვანო მერაბიშვილის შესახებ სიტყვაც არ თქმულა. ვალერი გელაშვილმა საქმის საბოლოოდ დასრულებამდე სახელმწიფო დაცვა მოითხოვა და, როგორც აღმოჩნდა, მიღებული შედეგით არცთუ კმაყოფილია. დეპუტატი პროკურატურაში ბრიფინგის გამართვამდე „ვერსიას“ მთელი ამ აუიოტაჟის ერთადერთ მიზანსაც უმხელს: „პროკურატურა ბრალს აუცილებლად წაუყენებს ერეკლე კოდუას, სხვა გვარები ჯერ არ ვიცი. ჩვენებაში თავიდანვე დავაფიქსირე, რომ ერეკლე კოდუა ამ საქმის მონაწილეა. ჩვენ ამოვიღეთ მისი სატელეფონო ჩანაწერები, სადაც ჩანს, სად იყო და რას აკეთებდა იგი ჩემზე თავდასხმის მომენტში. თუ კოდუას საქართველოში დაკითხვაზე ჩამოიყვანენ, არა მგონია, ეს სპეცოპერაცია საკუთარ თავზე აიღოს. იგი ხელს დაადებს ვანო მერაბიშვილს და ვანო, ავტომატურ რეჟიმში, სააკაშვილის გვარს დაასახელებს. ასეც იყო დაგეგმილი — მიშამ დავალება ვანოს მისცა, ვანომ კი სპეცოპერაცია კოდუას ჩაატარებინა. ბოლო დეტალების გასარკვევად პროკურატურაში 23 აპრილს, საღამოს კიდევ ვიყავი. ახლა მეც მოლოდინის რეჟიმში ვარ. როცა ახალი ხელისუფლება მოვიდა, ყვირილსა და თავხედობას ხომ არ დავინწყებდი, ჯერ ჩემი საქმე გამოიძიეთ-მეთქი. მეც ხომ უმრავლესობის დეპუტატი ვარ და ვიცი, ჯერ უამრავი სხვა საქმე იყო გამო-საძიებელი. რაღაც პერიოდის შემდეგ კი ცოტა აქტიურობა დავიწყე. ჩემი ერთადერთი მიზანია, მიხეილ სააკაშვილი მისცენ პასუხისმგებელი — მე ეს შედეგი მიწდა! სააკაშვილი იყო ყველაფრის თავი და შემკვეთი, დანარჩენი პირების არც ინტერესი მაქვს და არც დიდი პრეტენზიები, ისინი, უბრალოდ, მიშას დავალებებს ასრულებდნენ“.

პროკურატურაში ჩატარებული ბრიფინგის შემდეგ ვალერი გელაშვილი „ვერსიას“ კვლავ ესაუბრა და კიდევ უფრო სკანდალური განცხადება გააკეთა — გაჩერებას არ აპირებს და ცოტა ხანში, ფულადი კომპენსაციის მოთხოვნით, კიდევ ერთი სარჩელის შეტანას გეგმავს: „თუ სირაძე და კოდუა არ დაკითხეს, სააკაშვილზე ვერ გავლენ. ამ პირებს საქართველოში ან ჩამოიყვანენ, ან ისინი თვითონ ჩამოვლენ, აბა, ამხელა პასუხისმგებლობის საკუთარ თავზე ალება რაში აწყობთ. თუ უნდათ, 14-წლიანი პატიმრობა არ „მიიკერონ“, ჩემი რჩევაა, თავად ჩამოვიდნენ, ბრალი აღიარონ და პროკურატურასთან შეთანხმებაზე წავიდნენ. ეს მათი სამსახური იყო და ძალა-უნებურად, მაინც სააკაშვილის დავალებას ასრულებდნენ. ვფიქრობ, სააკაშვილის გამო ამხელა ბრალულობის თავზე ალება არ უნდა უღირდეთ. ძალიან კარგია, რომ საქმე გაიხსნა და ჩემზე თავდასხმაში სახელმწიფო პირები დაადანაშაულეს. რასაც ვამბობდი, დადასტურდა და გაქარწყლდა ეჭვები, თითქოს 2005 წელს მოხდარი ამბავი უბრალო ქუჩის გარჩევა იყო... მანქანიდან ფული და სხვადასხვა ნივთები კი გაიტაცეს, თუმცა იმის შემდეგ ჩემზე უარეს ზენოლას ახდენდნენ. ჩემ სანარმოს უზარმაზარი ზარალი მიაყენეს. საქმე ეხება ჩემ ლიტერ კომპანიას. ამ ქარხანაში 6 მილიონი დოლარის ოდენობის ინვესტიცია ჩავდე, ამიტომ, როცა თავდასხმის საქმეზე სასამართლო პროცესები დაიბრუნდნენ, საქალაქო სასამართლოში ზარალის ანაზღაურების მიზნით სარჩელს შევიტანე. ამ ქარხანასთან დაკავშირებით სასამართლო პროცესები ადრეც მიდიოდა, მაგრამ ხელოვნურად წამაგებინეს. კვლავ მიხეილ სააკაშვილს ვედავები — ის იყო სახელმწიფოს მეთაური და ყველაფერზე პასუხს აგებდა. ჩემი ოჯახის ფული წამართვა მაშინ, როცა გადასახადების პატიოსანი გადამხდელი ვიყავი. ზუსტი თანხა არ ვიცი, ამიტომ ზარალს პროფესიონალი აუდიტორები დაითვლიან და თანხის ოდენობაც დაზუსტდება, თუმცა წინასწარ გეტყვით, საუბარია რამდენიმე მილიონზე — მინიმუმ 6-ზე, რადგან, როცა ეს ინვესტიცია დიდი ხნის წინ ჩავდე კომპანიაში, შესაბამისად, დღეს ეს ფული რამდენჯერმე გაზრდილი იქნება. თანხა ჩემთვის მაინც მეორეხარისხოვანია — ამ საქმის გახსნას ვერანაირი თანხით ვერ განვსაზღვრავ“.

ბიზნესმენი ვალერი გელაშვილი 2005 წლის 14 ივლისს სასტიკად სცემეს. თავდასხმის მიზეზი ექსპრეზიდენტ სააკაშვილის ავლაბრის რეზიდენციასთან დაკავშირებული სკანდალი გახდა. მის სამშენებლო კომპანია „ვერსიას“ სააკაშვილმა რეზიდენციის მშენებლობა შეუკვეთა, თუმცა მოგვიანებით, შესრულებული სამუშაოს ანაზღაურებაზე უარი განაცხადა და გელაშვილს თაღლითი აქეთ ეძახა. მოგვიანებით, ბიზნესმენს ნიღბიანი პირები სამტრედიის ქუჩაზე დახვდნენ და სასტიკად გაუსწორდნენ. მომხდარს ყაჩაღობის ელფერი მიეცა, რადგან ნიღბიანებმა ფული და გელაშვილის კუთვნილი იარაღი გაიტაცეს, თუმცა მაშინდელი ოპოზიციაც და თავად გელაშვილიც სააკაშვილის მიერ დაგეგმილ პოლიტიკურ ანგარიშსწორებაზე საუბრობდნენ. ვიდრე საქმის გამოძიება დაიწყებოდა, „ვერსიას“ ამ თემაზე ექსკლუზიური ინტერვიუ ბიძინა ივანიშვილის გამოჩენის შემდეგ ვენესუელიდან საქართველოში დაბრუნებულმა

ვალერი გელაშვილს საქალაქო სასამართლოში ახალი სარჩელი შეაქვს და სახელმწიფოს 6 მილიონ დოლარს ედავება!

გელაშვილმა მისცა და მიხეილ სააკაშვილთან ძველი დაპირისპირების დეტალები გაიხსენა. როგორც ირკვევა, დეპუტატს პროკურატურისთვისაც დაახლოებით იგივე შინაარსის ჩვენება აქვს მიცემული.

აი, რას ამბობდა ვალერი გელაშვილი ჯერ კიდევ 2 წლის წინ:

„თავის დროზე, ავლაბრის სასახლის ტერიტორიაზე წაყიდი მქონდა მიწის ფართი, რომლის გაყიდვაც სააკაშვილის ხელისუფლებამ მაძიებდა იმ პირობით, რომ ავლაბრის რეზიდენციის მშენებლობა ისევე ჩემს სამშენებლო კომპანიას უნდა განეხორციელებინა. სამუშაოები დავიწყეთ. ამ საქმეში საკმაო ფული უკვე დახარჯული გვექონდა, მაგრამ სააკაშვილმა, გარკვეული პერიოდის შემდეგ ანაზღაურებაზე უარი განაცხადა“. მაშინ ხმაც გავრცელდა, რომ გელაშვილზე თავდასხმა სააკაშვილმა პირადი შურისძიების მოტივით დაგეგმა და გელაშვილს მის წინააღმდეგ მიცემული რამდენიმე ინტერვიუ არ შეარჩინა: „სასწაულია, მაშინ საერთოდ ცოცხალი რომ გადავრჩი. სააკაშვილის ბრძანებით, ნიღბიანებმა თავის ქალა გამიტყვეს და ტვიში სისხლი რომ ჩამქცევოდა, დამთავრებული ამბავი იყო. სახეზე არაერთი დაზიანება მივიღე... ვიცოდი, ჩემი დანიალიდებდა ივეგებოდა. ჩემ წინააღმდეგ სპეცოპერაცია სააკაშვილმა მერაბიშვილს, მერაბიშვილმა კი სოდ-ს დაავალა...“ გელაშვილი-საკაშვილის ურთიერთობა 2005 წელს ამით არ დასრულებულა. როგორც დეპუტატი იხსენებდა, სააკაშვილმა მას რაღაც თანხა მაინც გადაუხადა: „ბოლოს, 2006 წელს, მიშა სააკაშვილმა თავისი ხელით გადამიხადა 2 მილიონი რეზიდენციის მშენებლობისთვის! მანამდე მახსოვს, ბანდიტიც მიწოდა. ფული რომ წავართვი და არ შევარჩინე, იმიტომ?! ვაი, მაგან რომ თქვას, გელაშვილი პატიოსანი კაციაო, ეგ უნდა შეწყინოს, თორემ თაღლითსა და ბანდიტს რომ მეძახის, ჩემთვის დადებითი შეფასებაა. ჭირივით მეჯავრება სააკაშვილი და ვიცი, მასაც ძალიან „ვეყვარვარ“! ეგ ნაძირალა კაცი თაღლითს თუ დაგდაცხებს, პლუსია, აბა, რა არის! ჩემს წინააღმდეგ ხელმონღერებსაც ეგენი აგროვებენ ხაშურში — როგორც შევარდნაძის პერიოდში იქცეოდნენ ეს ნაძირლები, ახლაც ზუსტად ისე იქცევიან. მაშინაც მათ ოპოზიციამ ვიყავი, 1999 წელს. პოდა, საკუთარ სახლში რომ მივდიოდი, ვიღნიუსში, აყვირდებოდნენ, გაიქცა გელაშვილიო. ვერ ვვირდნენ ყველა ჩემ წასვლა-წამოსვლაზე და იგივეს აკეთებენ ახლაც... ხაშურის არასადღეს მიმიტოვებია და ჩემ სამშენებლო ფირმა „ვერსიას“, ძირითადად, ხაშურელები მყავს დასაქმებული...“ მიხეილ სააკაშვილის მიერ გელაშვილის ლიკვიდაციის ბრძანებაზე დეპუტატი „ვერსიასთან“ უმუალოდ საპარლამენტო არჩევნე-

ბის დღესაც ალაპარაკდა, როცა ხაშურის საარჩევნო ოლქში კვლავ ნიღბიანები შეიჭრნენ: „სრული პასუხისმგებლობით ვაცხადებ, რაც ხაშურში მოხდა, ეს კონკრეტულად მიხეილ სააკაშვილის დაკვეთა იყო. იყო მუქარა სააკაშვილისგან, დაგიჭერ და ციხეში დაგალოპობ, შენი აქტივისტებიანადო. ინფორმაციაც მოვიდა ჩემამდე, რომ სპეცოპერაციის მომენტში, როცა უზანზე სპეცნაზი იყო მობილიზებული, ჩემი ლიკვიდაცია სურდათ. არსებობდა ბრძანება, რომ ამ არეულობით უნდა ესარგებლათ და ჩემთვის ტყვია ესროლათ. ეს, რა თქმა უნდა, სააკაშვილის პირდაპირი ბრძანება იყო მიშა სააკაშვილს დიდი ხანია, მოსაკლავად ვუნდოვარ!“

დეპუტატის ბრალდებებს ჯერ კიდევ პროკურატურის განცხადებამდე კოდუას მეუღლე, ჟურნალისტი ნანუკა ჟორჯოლიანიც გამოეხმაურა და გელაშვილს არაერთი ბრალდება წაუყენა — გელაშვილი რუსეთის აგენტია, ლიტვაში მას დანაშაულებრივ დაჯგუფებასთან კავშირში ამხელენ, გელაშვილი ბორდების ბიზნესს ლობირებს და ა.შ. თუმცა ამ ბრალდებებზე პასუხების ამოკითხვა ჯერ კიდევ 2 წლის წინ „ვერსიისთვის“ მიცემულ ინტერვიუში იყო შესაძლებელი. მაშინ ხმა გავრცელდა, თითქოს ვალერი გელაშვილს ვენესუელას მთავრობა „პროსტიტუციაში შეტანილი განსაკუთრებული წვლილის გამო ეძებდა“, თუმცა, როგორც დეპუტატმა განმარტა, იგი ლამის საპატიო მოქალაქეადა აღიარებული, რადგან ადგილობრივ ბიზნესში 7 მილიონ დოლარზე მეტი ჩადო. გელაშვილმა აღნიშნა, რომ კოდუა მისი ინტერესებისა და „პრეტენზიების“ სფეროში არ არის, სააკაშვილზე გასვლის მისეული სქემა კი მარტივია — ძებნილ კოდუას საქართველოში ჩამოიყვანენ. ყოფილი მაღალჩინოსანი ხელს ციხეში მჯდომ ვანო მერაბიშვილს დაადებს და ბრალს დაუმძიმებს, ხოლო თავის მხრივ, ვანო მერაბიშვილი ყოფილ პრეზიდენტს ამხელს გელაშვილზე თავდასხმამ.

პერსონაჟი

პირობით მსჯავრებულები დასაქმდნენ

პრობაციის ეროვნული სააგენტოს დახმარებით, თბილისში, რუსთავსა და დუშეთის რაიონში კიდევ ოთხი პირობით მსჯავრებული დასაქმდა. სასჯელაღსრულების სამინისტროში აცხადებენ, რომ „სასჯელაღსრულების დაწესებულებიდან გათავისუფლებული კ. თ., პირობითი მსჯავრის მოსახდელად თბილისის პრობაციის ბიუროში დადგა აღრიცხვაზე. მასთან ინდივიდუალური მუშაობის პროცესში გაირკვა, რომ პრობაციონერს მშენებლობაზე მუშაობის გამოცდილება ჰქონდა და სამუშაოს ეძებდა. თბილისის პრობაციის ბიუროს შუამდგომლობით, კ. თ. სამშენებლო კომპანია „ანაგში“ დასაქმდა, სადაც დღიური შემოსავალი 20 ლარით განისაზღვრა“.

უნეცბისე განმარტებით, რისკისა და საჭიროებების შეფასების პროცესში ასევე დასაქმების საჭიროება გამოუვლინდათ პირობით მსჯავრებულებს — დ. ჯ-ს და ქ. ო-ს. ქვემო ქართლის პრობაციის ბიურომ მათ რეკომენდაცია გაუწია, ემუშავათ რუსთავში არსებულ პურის საცობში, რომლის მეპატრონე ასევე პირობით მსჯავრებულია. პრობაციონერები ყოველდღიურად 20 ლარის გამოიმუშავებენ: „მცხეთა-მთიანეთის პრობაციის ბიუროს შუამდგომლობით, დუშეთის რაიონის სოფელ პირმისაანთკარში მიმდინარე წყალმომარაგების შიდა ქსელების რეაბილიტაციის სამუშაოებზე დასაქმდა პირობით მსჯავრებული ჯ. ს. იგი ყოველდღიურად 10 ლარს გამოიმუშავებს. ამასთან, დასაქმებულის კვებას დამსაქმებელი უზრუნველყოფს“.

„ინტერპრესნიუსი“

გიორგი იაშვილი

საბერძნეთის ქალაქ პეტრასში დაკავებული დათა ახალაია, პირველ რიგში, ქართველი სამართალდამცავების უნიათობის კიდევ ერთი დადასტურება გახდა. კაცი, რომელიც, გვარმწიფებენ, რომ წითელი ცირკულარით იძებნება, თავისუფლად მოგზაურობს და რაც მთავარია, ეს მისი პირველი ვოიაჟი არ იყო. თურქეთსა და საბერძნეთს შორის ახალაია კვირაში ერთხელ დადიოდა და, როგორც გავიგეთ, საბოლოო მიზნად ესპანეთში წასვლა და პოლიტიკური თავშესაფრის ოფიციალურად მოთხოვნა ჰქონდა გადაწყვეტილი. ამისთვის ის კარგა ხნის განმავლობაში ემზადებოდა, მაგრამ მთავარი პრობლემა ის ფინანსები გახლდათ, რომლის გატანაც ესპანეთში სურდა. საბანკო ანგარიშებიდან ფულის გატანა იოლი საქმე არ იყო — დააკავედნენ, ამიტომ ცდილობდა, თანხა სხვის ანგარიშზე გადაერიცხა და შემდეგ მიეღო. ყალბი საბუთები, რომელიც, საბოლოოდ, ახალაიას დაკავების მიზეზი გახდა, თურქეთში დაუმზადეს, მაგრამ იმ თურქული შოკოლადივით უხარისხოდ, აგერ უკვე 20 წელზე მეტია რომ მივირთმევთ. ახალაიას დაკავება ჩვენი ხელისუფლებისთვის იყო სიურპრიზი, თორემ საბერძნეთში მყოფმა ქართველმა კრიმინალებმა უკვე მეორე დღეს იცოდნენ, რომ კუდ-ის ყოფილი შეფი დაიჭირეს. საბერძნეთის ქალაქები ქართველი კანონიერი ქურდებისა და კრიმინალური ავტორიტეტების სათარეშო კარგა ხანია გახდა, თუმცა იქაური ხელისუფლება მათ სათავისოდ გამოყენებას ცდილობს და ახერხებს კიდევ. მოკვების ნაცვით, თავის დროზე საბერძნეთი საპროტესტო აქციებმა წააღწია, მაგრამ დაფიქრდით და გაიხსენეთ, როდის იყო ბოლოს ელადზე ფართომასშტაბიანი აქცია და ეს სწორედ ქართველ კრიმინალთა დამსახურებაა. ერთ-ერთ მათგანს, რომელიც ცნობილი ქართველი კანონიერი ქურდის, ლაშა შუშანაშვილის უახლოესი გარემოცვის წევრია, ვესაუბრეთ და სწორედ მისგან შევიტყვეთ, რა და როგორ მოხდა.

— დათა ახალაია რომ დააკავეს, უკვე მეორე დღეს ვიცოდით. მასთან ერთად კიდევ რამდენიმე ქართველი არალეგალი დააპატიმრეს და სწორედ მათ იცნეს იგი. შენობაში, სადაც ქართველები ერთად ჰყავდათ, დაპირისპირებაც მოხდა — ქართველებმა დათაზე გაიწიეს და სწორედ ამის შემდეგ თქვა ახალაიამ, ვინც იყო. საბერძნეთის ხელისუფლებამ დუმილი არჩია, რადგან ახალაიამ თქვა, თუ საბერძნეთში დარჩენის უფლებას მომცემთ,

ახალაიას ქართველი კრიმინალებიც ემუქრებიან

რა შემთხვევაში გადმოსცემს საბერძნეთი საქართველოს ინტერპოლით ძებნილ ყოფილ მაღალჩინოსანს

არაერთ ათეულ მილიონს ამ ქვეყნის ეკონომიკას მოვახმარო. მოლაპარაკებები გაინელა. პარალელურად ვცდილობდით, ახალაია არალეგალთა თავშესაფრიდან როგორმე ციხეზე გადაეყვანათ, იქ კი უკვე ჩვენ მივხედავდით...

— რას ნიშნავთ „მიხედვით“?
— ციხის ბუნტის დროს დათამ და მისმა ძმამ პატიმრები დახოცეს. იმ ბუნტის დროს გადარჩენილი რამდენიმე კაცი საბერძნეთში ახლაც არის და სწორედ ისინი ინეგდნენ დათაზე. ორმა მათგანმა წერილმანი ხულოგნობაც ჩაიდინა და 6-თვიანი „სროკებით“ ციხეში წავიდნენ, რათა დათას დახვედროდნენ. არ ვიცი, რა მოხდა, რაზე ვერ შეთანხმდნენ მხარეები, მაგრამ ფაქტია, რომ ახალაიას ციხეზე გადაყვანა გადაწყდა და სწორედ ამის შემდეგ მოითხოვა მან თავშესაფარი. როცა კაცი პოლიტიკურ თავშესაფარს ითხოვს, ციხეზე აღარ მიჰყავთ, ცალკე შენობაა და იქ ჰყავთ. ასეა დათაც, მაგრამ როდემდე დაიმალება?! ან

საქართველოს გადმოსცემენ, ან პოლიტიკურ თავშესაფარს მისცემენ და საბერძნეთში იცხოვრებს, რა თქმა უნდა, თუ ამის შესაძლებლობას მივცემთ.

— ჩვენი ინფორმაციით, ეს არ იყო ახალაიას პირველი ვიზიტი საბერძნეთში. თუ ასე აკონტროლებთ ვითარებას, მანამდე ვერ შეიტყვეთ მისი ჩამოსვლის შესახებ?

— ვიცოდით, მაგრამ გარდა იმისა, რომ ყალბი საბუთებით მოძრაობდა, წვერი ჰქონდა მოშვებული. ეს ის ახალაია აღარ არის, თქვენ რომ გახსოვთ, მოსუქებული და ცხოვრებით კმაყოფილი. მასე თურქეთშიც ვეძებთ სოსო თოფურაძეს, სოჭში მეგის ქარდავას, საფრანგეთში მუხაძეს, მაგრამ ჯერ ვერ ვპოულობთ.

— რომელ მუხაძეს?

— „ქილერას“, გლდანის ციხის ყოფილ უფროსს. საფრანგეთშია და, როგორც ვიცით, გააუფლეს კვებას. ეს ხელი-სუფლებამაც იცის, მაგრამ არ ვიცი, რატომ და რისთვის არ მოქმედებს. კეზერაშვილის გადმოცემას რომ ვერ „გააპრავებ“, რალაზეა ლაპარაკი. ისე, „კეზერა“ ისეთი დაცვით მოძრაობს, საფრანგეთის პრეზიდენტს რომ არ დაესიზმრება, მაგრამ დანარჩენები დაცვის გარეშე დადიან. დაზუსტებით გეტყვით, რომ ხელისუფლება ვერც ახალაიას ექსტრადირებას მოახერხებს, რადგან მისი ადვოკატები აქ ერთი თვეა მუშაობენ და ყველა დოკუმენტი მზად აქვთ. საქართველოში კი ახლა გაიღვიძეს და სანამ გამოიფხიზლებენ, აქ შეიძლება სასამართლოც ჩატარდეს უკვე...

შევეცადეთ გაგვერკვია, რა შემთხვევაში დათანხმდება ბერძნული მხარე ახალაიას ექსტრადიციას. იმ შემთხვევაში, თუ ქართული მხარე არგუმენტირებულად დაასაბუთებს, რომ ახალაიას მოთხოვნა უსაფუძვლოა, საბერძნეთი ვალდებულია დათა ახალაია, როგორც ინტერპოლით ძებნილი პირი, ქართულ მხარეს გადმოსცეს. როგორც ევროკავშირის წევრი ქვეყანა, საბერძნეთი უდანიშაულობის პრეზუმპციის დაცვის მაღალი სტანდარტებით ხელმძღვანელობს. ამ ყველაფერს „ექსტრადირების შესახებ“ კონვენცია არეგულირებს. შესაბამისად, ყველაფერი მტკიცებულებების ხარისხზეა დამოკიდებული და კეზერაშვილის მაგალითით თუ ვიმსჯელებთ, ახალაიას დადანიშაულება გაჭირდება. მის ნისქილზე ისიც ასხამს წყალს, რომ ბანანა ახალაია დაჭერილია, ხოლო მამამისს პარლამენტარის იმუნტეტს უხსნიან და იმის მიუხედავად, რომ საქართველოში ყველამ ყველაფერი იცის, ამის ახსნა ევროპელებისთვის ძნელი იქნება.

სხვათა შორის, საბერძნეთში მყოფი ქართველი კრიმინალის მიერ ნახსენები მეგის ქარდავა აფხაზეთის ტერიტორიიდან სა-მეგრელოში რამდენჯერმე შევიდა და ამას საზღვართან ახლოს მცხოვრები მეგრელებიც არ მალავენ. მეტიც, ცოტა ხნის წინ, ჩვენმა ხელისუფლებამ ქარდავას სპეცდანიშნულების რაზმის რამდენიმე წევრიც დაადევნა, მაგრამ აფხაზეთი მხრიდან ქართველებს ცეცხლი გაუხსნეს და დევნაც შეწყდა.

მოკლედ, ახალაიას საქმე იუსტიციის მინისტრისთვის კიდევ ერთი გამოცდაა და თუ მის ჩაბარებასაც დონდოლაძის დარი პროკურორებით აპირებს, ახლაც შეიძლება თქმა, რომ არაფერი გამოუვა. საბერძნეთში მყოფი კრიმინალების მუქარა კი ცოტა არ იყოს, არადაამაჯერებლად ჟღერს. მათ რომ რამის სურვილი და შესაძლებლობა ჰქონდათ, აქამდეც მოახერხებდნენ რამეს, თუმცა კრიმინალურ სამყაროში ისე არასოდეს წვიმდა, როგორც მათი სახელი ქუხდა.

„აეროფლოტი“ თბილისში ჩაინახს ალარ განაახლავს

„ტურბოზენის“ ინფორმაციით, რუსული ავიაკომპანია „აეროფლოტი“ თბილისში რეისებს აღარ განაახლებს. გავრცელებული ინფორმაციით, რუსეთის საგარეო საქმეთა სამინისტრომ „აეროფლოტს“ ურჩია, თავი შეეკავებინა საქართველოში რეგულარული რეისებისგან, რის მიზეზადაც უწყებამ მგზავრთა არასაკმარის რაოდენობას მიიჩნევს. ამასთან დაკავშირებით, „აეროფლოტის“ რეისები საქართველოში გაურკვეველი ვადით გადაიდო.

როგორც „ტურბოზენის“ აღნიშნავს, ავიაბილეთების მაღალი ფასი — 28 ათასი რუბლი ხელს უშლის რუსეთის ტურისტული ბაზრის განვითარებას საქართველოს მიმართულებით. „როგორც ჩანს, „აეროფლოტის“ უარი პოლიტიკურ მიზეზებს უკავშირდება“, — აცხადებს რუსული კომპანია თრაველსესტემ-ის დირექტორი ირინა ლურიე.

„ინტერპრესნიუსი“

არჩევნები

სესიო-მ საარჩევნო ღონისძიებათა გრაფიკი წარადგინა

მერის კანდიდატად ჯერჯერობით მხოლოდ გედა საღუაშვილია დარეგისტრირებული

რუსუდან შელია
557-100-768

ადგილობრივი თვითმმართველობის არჩევნებამდე ორ თვეზე ნაკლები რჩება. არჩევნებზე საქართველოს მასშტაბით, 71 საკრებულოში, 2 088 წევრი, 12 ქალაქის მერი და 59 მუნიციპალიტეტის გამგებელი იარჩევა.

ცენტრალურმა საარჩევნო კომისიამ კანონმდებლობით განწესებული საარჩევნო პროცედურების განხორციელება უკვე დაიწყო და საარჩევნო ღონისძიებათა გრაფიკიც დაამტკიცა, სადაც დეტალურადაა აღწერილი კომისიის მიერ განსახორციელებელი თითოეული აქტივობა. კერძოდ, 14 აპრილიდან წინასაარჩევნო კამპანია ოფიციალურად დაიწყო, 19 აპრილს კი პარტიების მიერ რეგისტრაციისთვის მიმართვის ვადა ამოიწურა. რაც შეეხება საინიციატივო ჯგუფებს, მათთვის განაცხადის შეტანის საბოლოო თარიღად 26 აპრილი განისაზღვრა.

3-დან 9 მაისამდე საარჩევნო ბლოკების რეგისტრაცია სრულდება. კერძოდ, ცესკო-ს მიერ რეგისტრირებულ პარტიებს უფლება აქვთ, შექმნან საარჩევნო ბლოკი ან გავიდნენ პოლიტიკური გაერთიანებიდან, თუმცა ამის შესახებ პარტიის უფლებამოსილი ხელმძღვანელი პირების მიერ ხელმოწერილი განცხადება და საარჩევნო ბლოკის წესდება საარჩევნო ადმინისტრაციის თავმჯდომარეს უნდა წარუდგინონ.

16 მაისს პარტიებმა და ბლოკებმა საკრებულოს არჩევნებში მონაწილეობისთვის პარტიული სიები და მაჟორიტარი კანდიდატები უნდა წარადგინონ — მაჟორიტართა წარდგინის უფლება საინიციატივო ჯგუფებსაც აქვთ. 16 მაისს პარტიების/ბლოკების მიერ მერებისა და გამგებლების კანდიდატთა წარდგენის ვადაც იწურება. იმავე დღეს ბიულეტენზე საარჩევნო სუბიექტის რიგითი ნომერიც განისაზღვრება.

22 მაისს მერობისა და გამგებლობის კანდიდატთა, ხოლო 23 მაისს საკრებულოს წევრობის კანდიდატთა რეგისტრაციის ბოლო ვადა იწურება. ამ ეტაპზე, მიუხედავად იმისა, რომ პოლიტიკურმა პარტიებმა თბილისის მერობის კანდიდატები დააანონსეს, თბილისის მერის არჩევნებში ოფიციალურად, ჯერჯერობით, მხოლოდ გელა სალუაშვილი დარეგისტრირდა.

კანდიდატებს არჩევნებში მონაწილეობაზე უარის თქმა 5 ივნისამდე შეეძლებათ, თუმცა, თუ კანდიდატურებს 5 ივნისის შემდეგ მოხსნიან, მათი გვარები საარჩევნო ბიულეტენებში მაინც დარჩება.

5 ივნისამდე ადგილობრივმა სადამკვირვებლო ორგანიზაციებმა რეგისტრაციისთვის საარჩევნო ადმინისტრაციებს უნდა მიმართონ. 8 ივნისს კი საერთაშორისო სადამკვირვებლო ორგანიზაციებს რეგისტრაციისთვის ცესკო-სთვის მიმართვის ვადა ეწურებათ. ცესკო ვალდებულია, რეგისტრაციის წარმდგენი ორი დღის ვადაში ან დაარეგისტრიროს ან უარი უთხრას.

13 ივნისის 08:00 საათიდან 15 ივნისის 20:00 საათამდე, როდესაც კენჭისყრა სრულდება, პოლიტიკური რეიტინგების გამოქვეყნება იკრძალება.

15 ივნისს, არჩევნების დღეს, საარჩევნო უბნებზე კენჭისყრა 08:00 საათზე იწყება და 20:00 საათზე სრულდება, რასაც ხმების დათვლის პროცედურა მოსდევს. ამ დღეს კენჭისყრის შენობაში წინასაარჩევნო აკრძალვა აკრძალულია. ტელევიზიებსა და რადიოებში საარჩევნო რეკლამის გაშვებაც იკრძალება.

საოლქო საარჩევნო კომისიები არაუგვიანეს 26 ივნისისა საკრებულოსა და მერის/გამგებლის არჩევნების შედეგებს აჯამებენ და შემაჯამებელ ოქმებს ცესკო-ს გადასცემენ. არჩეული კანდიდატების უფლებამოსილების ვადა შემაჯამებელი ოქმის შედგენიდან მე-11 დღეს, ანუ 7 ივლისს იწყება. თბილისის მერისა და საკრებულოს არჩევნების შედეგებს თავად ცესკო 9 ივლისამდე შეაჯამებს.

იმ შემთხვევაში თუ მერობის და გამგებლობის კანდიდატები არჩევნების დღეს ხმათა 50%-ზე მეტს ვერ დააგროვებენ, ცესკო გამარჯვებული კანდიდატის გამოსავლენად მეორე ტურს დანიშნავს, რომელიც განკარგულების მიღებიდან ორ კვირაში უნდა გაიმართოს. საჭიროების შემთხვევაში, მეორე ტურები ივლისში გაიმართება.

პარლამენტარების ბიზნესნიღების სკანდალური სია

მანია მიშელაძე
593-51-90-12

არასამთავრობო ორგანიზაცია „საერთაშორისო გამჭვირვალობა — საქართველო“ მერვე მონვევის პარლამენტის პირველი წლის მუშაობის შესახებ ანგარიში წარმოადგინა. როგორც ირკვევა, პარლამენტის 43 წევრი, 2012 წლის ოქტომბრიდან ფლობდა ან ისევე ფლობს ბიზნესნიღებს სხვადასხვა კომპანიაში. მათგან 28 საპარლამენტო უმრავლესობის, 9 უმცირესობის, ხოლო 6 დამოუკიდებელი დეპუტატია. საპარლამენტო უმრავლესობის დეპუტატებს — ზვიად კვაჭანტირაძეს, გოგი თოფაძესა და თამაზ ავდალიანს არა მარტო ნიღები აქვთ ბიზნესში, პარლამენტში საქმიანობის პარალელურად, ისინი კომპანიების დირექტორები არიან, რისი უფლებაც კანონით არ აქვთ.

დადგება თუ არა 43 დეპუტატის პასუხისმგებლობის საკითხი

კომიტეტის თავმჯდომარეა, შპს „გლობალ ბრენდში“ — 25%-იან ნიღს, შპს „ბელეში“ — 33.34%-იან ნიღს ფლობს; უმრავლესობის წევრი გიორგი უჯანია, შპს „ბოსნერში“ — 100%-იან, შპს „ბი ემ სი“-ში კი — 20%-იან ნიღს ფლობს; უმრავლესობის წევრი გიორგი ცაგარეიშვილი შპს „ყაზბეგი ტობაკოში“ 0.7%-იანი ნიღის მფლობელია; დამოუკიდებელი დეპუტატი გოდერძი ბუკია, შპს „სისტემ ნეტში“ 3.66%-იან ნიღს ფლობს; დამოუკიდებელი დეპუტატი გონა ენუქიძე; შპს „იბერკომპანი იოლში“ 100%-იან ნიღს, შპს „იტა სერვისში“ 25%-იან ნიღს, შპს „იბერკომპანი ირაოში“ 80%-იან ნიღს, შპს „გალაქტიონი 3“-ში 50%-იან ნიღს, შპს „კრისტალვილიში“ 50%-იან ნიღს, შპს „იბერკომპანი იოლში“ 100%-იან ნიღს, შპს „სითი სპორტში“ 17.5%-იან ნიღს, შპს „სპორტ კლუბ ოლიმპში“ 18%-იან ნიღს, შპს „გლობალ თრეიდინგ კომპანიში“ 33.34%-იან ნიღს, შპს „ჯეოტრინიკი 2007“-ში — 80%-იან ნიღს, შპს „იბერკომპანი ჰოლდინგში“ 80%-იან ნიღს ფლობს; უმრავლესობის წევრი ვახტანგ ხმაღაძე, შპს „თბილისის საარბიტრაჟო პალატაში“ ფლობს 35.7%-იან ნიღს; უმცირესობის წევრი ზაზა კედელაშვილი, შპს „ტრანს ექსპერიმენტში“ 5%-იან ნიღს, შპს „ზაქ“-ში 33.34%-იან ნიღს, შპს „ზედაზენი იმერეთში“ 5%-იან ნიღს ფლობს; უმრავლესობის წევრი ზაქარია ქუცნაშვილი, შპს „ადეოკატები რეპრეზირებულთათვის“ 40%-იან ნიღს, შპს „მიგრანტთა სააღვრეო კატორიუმი“ — 55%-იან ნიღს, შპს „ქეი ენდ ქეი ქონსალტინგში“ 60%-იან ნიღს ფლობს; უმრავლესობის წევრი ზვიად კვაჭანტირაძე, ს/ს „გოლდენ ფლის გროუპის“ დირექტორია, შპს „მაკროს კრედიტში“ — 25%-იან ნიღს, შპს „იუნონ კრედიტში“ — 25%-იან ნიღს ფლობს და ამავე კომპანიის დირექტორია; უმრავლესობის წევრი ზურაბ ტყემალაძე, შპს „საამოში“ 11%-იან ნიღს, შპს „აგუნაში“ — 27%-იან ნიღს ფლობს; უმრავლესობის წევრი თამაზ ავდალიანი, შპს „ასკო ლტდ“-ში — 50%-იან ნიღს ფლობს და ამავე კომპანიის დირექტორია; უმრავლესობის წევრი თამაზ ყაჭიშვილი, შპს „ხარისხში“ — 25%-იან ნიღს, შპს „ნუგო“-ში — 10.88%-იან ნიღს, შპს „სამეგობროში“ — 5%-იან ნიღს, შპს „საქართველო-გერმანიის ერთობლივ სანარმო ეკოში“ — 5%-იან ნიღს ფლობს; უმრავლესობის წევრი თამაზ შიოშვილი, შპს „მემორექსიში“ — 30%-იან ნიღს, შპს „სპენიშქელიში“ — 35%-იან ნიღს ფლობს; უმრავლესობის წევრი თემურ მაისურაძე, შპს „ნევი ნოტექსი“ 20%-იანი ნიღის მფლობელია; დამოუკიდებელი დეპუტატი იამა შერვაშიძე; შპს „გუმ ბაპა“-ში 51%-იან ნიღს, შპს „სტარ არ ჯი“-ში — 5%-იან ნიღს ფლობს; უმრავლესობის წევრი იოსებ ჯაჭვლიანი, შპს „თეთნულდის“ 50%-იანი ნიღის მფლობელია; დამოუკიდებელი დეპუტატი კახაბერ ოქრიაშვილი; შპს „სანიმეში“ — 100%-იან ნიღს, შპს „ჯისითი ინჟინერინგში“ — 37.5%-იან ნიღს, შპს „ალფაში“ — 100%-იან ნიღს, შპს „სპს ფარმაში“ — 100%-იან ნიღს, შპს „ჯი ემ პი პროდაქტსში“ — 95%-იან ნიღს, შპს „მანდარინში“ — 100%-იან ნიღს, შპს „სპს დაზღვევაში“ — 100%-იან ნიღს, შპს „პატრია მედიკალი“ — 100%-იან ნიღს, შპს „ჯეომედში“ — 100%-იან ნიღს, შპს „სპს“-ში — 59%-იან ნიღს, შპს „მედიკალიტალ“-ში კი 50%-იან ნიღს ფლობს. უფრო ზუსტად, შპს „მედიკალიტალის“ 50%-50%-იან ნიღებს „სპს ფარმა“ და „აგურსი ფარმა“ ფლობენ, „სპს ფარმა“ 100%-იანი ნიღის მფლობელი კი კახა ოქრიაშვილია; უმცირესობის წევრი კობა ნაყოფია, შპს „გოლდ ინვესტში“ — 100%-იან ნიღს, შპს „მ.დ. ჯგუფში“ — 100%-იან ნიღს ფლობს; უმცირესობის წევრი ლევან ქარდავა, შპს „მაგანა 2004“-ში — 100%-იან ნიღს, შპს „გრუპოვიკა“-ში — 100%-იან ნიღს, შპს „საქართველოს ინოვაციური ნანოტექნოლოგიები“-ში — 20%-იან ნიღს ფლობს; უმრავლესობის წევრი ნოდარ ებანიძე, შპს „კომპაუდის“ 14%-იანი ნიღის მფლობელია; უმრავლესობის წევრი პაატა კიკნაველიძე, შპს „აგარული

ბაზრის“ 19%-იან ნიღს ფლობს; უმცირესობის წევრი პაატა ლეჟავა, შპს „დილატო ფიტნეს კლუბის“ 33.33%-იანი ნიღის მფლობელია; უმრავლესობის წევრი რევაზ შავლობაშვილი, შპს „საბა 2005“-ში 50%-იან ნიღს ფლობს; დამოუკიდებელი დეპუტატი სერგო ხაბუღია, შპს „ცეკურის“ 62.5%-იანი ნიღისა და შპს „მშენებელი 2004“-ის 62.5%-იანი ნიღის მფლობელია.

რას ითვალისწინებს საქართველოს კანონმდებლობა იმ შემთხვევაში, თუკი საქართველოს პარლამენტის წევრი, დეპუტატობის პარალელურად, სამხარეთო საქმიანობას ეწევა, ამა თუ იმ კომპანიაში ბიზნესნიღს ფლობს, საიდანაც მატერიალურ სარგებელს იღებს და ეს ყველაფერი დეკლარირებული არ აქვს? „ვერსიას“ ექსპერტი **ლევან ალაფიშვილი** ესაუბრება.

— საქართველოს კანონმდებლობით, თანამდებობრივი შეუთავსებლობა და დეკლარირება გამიჯნულია, რათა ინტერესთა კონფლიქტი გადამოწმებადი იყოს. თანამდებობრივი შეუთავსებლობა საჯარო მოხელეს სხვა საქმიანობას უკრძალავს, მაგრამ კანონში ასეთი ჩანაწერიცაა, საჯარო მოხელეს, სამეცნიერო და პედაგოგიური მოღვაწეობის გარდა, სხვა ანაზღაურებადი საქმიანობის უფლება არ აქვს. რაც შეეხება ინფორმირებულობას ანუ დეკლარირებას, ნიღების ფლობა კანონით აკრძალული არ არის, მაგრამ მათი დეკლარირება სავალდებულოა. ადრე აუცილებელი იყო, საჯარო მოხელეს უთენილი ნიღი სხვა პირისთვის გადაეცა, მაგრამ ახლა, თუ თანამდებობის პირი კომპანიაში ნიღს ფლობს, ეს ყველაფერი დეკლარაციაში უნდა აისახოს. კანონმდებლობით, ამ მოთხოვნების შესრულების მონიტორინგის უფლება საჯარო სამსახურის ბიუროს აქვს.

— თუ ბიზნესკომპანიაში ნიღის ფლობით, დეპუტატის თანამდებობრივი შეუთავსებლობა დადასტურდება, კანონის მიხედვით, როგორ დაისჯება?

— ასე ცალსახად გამიჭირდება თქმა, რადგან კანონში სანქციასთან დაკავშირებით, გარკვეული ამპლიტუდაა. თუკი დეკლარაციაში არასწორი მონაცემების შეტანაზე ვიმსჯელებთ, ამ შემთხვევაში, ჯარიმას სასამართლო დაანუსებს. ძალიან რომ არ დაგაბნოთ, მართლაც აგისხნით, სასჯელი არსებობს, მაგრამ დისციპლინარული იქნება, ადმინისტრაციული თუ სისხლის სამართლებრივი, სასამართლოს გადასაცემი.

— იმის გამო, რომ დეპუტატობის პარალელურად, ზვიად კვაჭანტირაძე, გოგი თოფაძე და თამაზ ავდალიანი კომპანიების დირექტორებიც არიან, უფლებამოსილება შეუწყვებთ?

— დიხ, რა თქმა უნდა და ერთ-ერთი სანქცია სწორედ ესაა. თუ დადასტურდა, დირექტორობის გარდა, ისინი ამ კომპანიებში ნიღებსაც ფლობენ და დეკლარაციაში არ აქვთ ასახული, პასუხისმგებლობა ამის გამოც უნდა დაეკისროს, ანუ მათი საქმე ორი მიმართულებით უნდა წარიმართოს. გარდა ამისა, თუ ერთი თეთრი მაინც მიიღეს ამ თანამდებობიდან და დეკლარაციაში არც ეს ასახეს, პასუხისმგებლობა ამის გამოც უნდა დააკისროს.

— როგორც წესი, ამ საკითხზე პარლამენტის საპროცედურო საკითხთა და წესების კომიტეტმა უნდა იმსჯელოს, მაგრამ ახლა ირკვევა, რომ კომიტეტის თავმჯდომარე გიორგი კახიანიც ფლობს ორ კომპანიაში ნიღებს. რამდენად მიზანშეწონილია, ამაზე კახიანმა იმსჯელოს?

— ამ შემთხვევაში, გიორგი კახიანიც ისევე მოექცევა კანონის ფარგლებში, როგორც დანარჩენი დეპუტატები, თუმცა კიდევ ერთხელ დავაზუსტოთ — თუ დეპუტატი კომპანიაში ნიღს ფლობს, კანონდარღვევა არ არის, მთავარია, ეს დეკლარაციაში ასახოს.

საქართველოს კანონმდებლობის მიხედვით, პარლამენტის წევრს სამხარეთო საქმიანობა ეზღუდება. კერძოდ, დეპუტატი ვალდებულია, უფლებამოსილების განხორციელების დანაწილებს მომენტიდან, სტატუსის შეუსაბამოდ, მათ შორის სამხარეთო საქმიანობა შეწყვიტოს, ამის დამადასტურებელი ცნობა კი 7 დღის ვადაში, პარლამენტის საპროცედურო საკითხთა და წესების კომიტეტს უნდა წარუდგინოს. მიუხედავად იმისა, რომ დეპუტატს სამხარეთო საქმიანობა ეკრძალება, უფლება აქვს, ბიზნესაქტივებს ფლობდეს, როგორცაა ბიზნესკომპანიის ნიღები ან აქციები. „საერთაშორისო გამჭვირვალობა — საქართველო“ მკვლევარებმა, რომლებიც ინფორმაციას მენარმეთა და არასამხარეთო ან არაკომერციული იურიდიული პირების რეესტრიდან იღებენ, სპეციალური კომპიუტერული პროგრამის საშუალებით ის კომპანიები მოიძიეს, რომლებთანაც 2012 წლის ოქტომბრიდან პარლამენტარებს ამა თუ იმ ფორმით ჰქონდათ ან ახლაც აქვთ კავშირი.

ამ დეპუტატთაგან ერთ-ერთი ზვიად კვაჭანტირაძეა, რომელიც რეესტრის უკანასკნელი ჩანაწერით, დღემდე სააქციო საზოგადოება „გოლდენ ფლის გროუპისა“ და შპს „უნიონ კრედიტის“ დირექტორია. პარლამენტარი გიორგი თოფაძე, 2013 წლის 18 ივნისამდე, შპს „ყაზბეგი 2005“-ის, ხოლო 2013 წლის 19 ივნისამდე — შპს „ყაზბეგინაისის“ დირექტორი იყო. მსგავსი შემთხვევა დაფიქსირდა თამაზ ავდალიანის ჩანაწერებშიც, რომელიც 2013 წლის 10 იანვრამდე, შპს „ასკო ლტდ“-ის დირექტორი იყო, არადა, ავდალიანი პარლამენტის წევრი 2012 წლის 21 ოქტომბერს გახდა. „საერთაშორისო გამჭვირვალობა — საქართველო“ ანალიტიკოსმა, **ლევან ნატროშვილმა** „ვერსიას“ განუმარტა, რომ ეს პირდაპირ არაა დეპუტატის უფლებამოსილების შეწყვეტის საფუძველი: „შესაძლოა, ეს კომპანიები საერთოდ არ ახორციელებს საქმიანობას ან დეპუტატის დირექტობა მხოლოდ რეესტრში დაფიქსირებული ჩანაწერით შემოიფარგლება. საქართველოს კანონმდებლობით, დეპუტატს უფლებამოსილება შეიძლება შეუწყდეს მხოლოდ მაშინ, თუ რეალურად ახორციელებს სამხარეთო საქმიანობას, აიტიომ საჭიროა, პარლამენტის საპროცედურო საკითხთა და წესების კომიტეტმა ეს ფაქტები შეისწავლოს და ფაქტობრივი გარემოებების დადგენის შემდეგ, კანონით გათვალისწინებული ზომები მიიღოს. მოგუწოდებთ კომიტეტსა და დეპუტატებს, უფრო მეტი ყურადღება გამოიჩინონ ამ საკითხების მიმართ და ზედმინივენი მისდინი კანონმდებლობის მოთხოვნებს, რადგანაც თუნდაც ფორმალური მოთხოვნების დაუცველობამაც კი შესაძლოა საზოგადოების ლეგიტიმური ეჭვი გამოიწვიოს“.

რაც შეეხება ზვიად კვაჭანტირაძეს, გოგი თოფაძესა და თამაზ ავდალიანს, რომლებიც დეპუტატობის პარალელურად, კომპანიების დირექტორებიც არიან, ლევან ნატროშვილმა „ვერსიას“ განუცხადა, რომ მათი პასუხისმგებლობის საკითხი უნდა დადგეს და გამორიცხული არ არის, ამ დეპუტატებს უფლებამოსილება შეუწყდეს. „საერთაშორისო გამჭვირვალობა — საქართველო“ ანალიტიკოსებმა „ვერსიას“ იმ დეპუტატების სიაც გადასცეს, რომლებიც სხვადასხვა კომპანიებში ნიღებს დღემდე ფლობენ:

საპარლამენტო უმცირესობის წევრი აკაკი ბობოხიძე, შპს „ორიონში“ 50%-იან ნიღს ფლობს; უმრავლესობის წევრი გელა სამხარული, შპს „დია ალავერდი“ 100%-იან ნიღს, შპს „დუტა ენდ ეფ“-ში 22%-იან ნიღს, შპს „ვერა 2011“-ში 30%-იან ნიღს, შპს „დია გროუპ“-ში ფლობს 33.33%-იან ნიღს; უმრავლესობის წევრი გიგლა აგუაშვილი, შპს „პოლიტექნოლოგიების ლაბორატორიაში“ — 100%-იანი ნიღის და შპს „მწვანე კალათაში“ 31.5%-იანი ნიღის მფლობელია; უმრავლესობის დეპუტატი გოგი თოფაძე, შპს „ქართუ უნივერსალში“ — 100%-იან ნიღს, შპს „იორის ჭალებში“ — 17%-იან ნიღს, შპს „კალეში“ — 20%-იან ნიღს, შპს „ცხრანყარო 2007“-ში — 30%-იან ნიღს, შპს „სამგროში“ — 33.4%-იან ნიღს, შპს „კურორტი ბაკურიანიში“ — 45%-იან ნიღს, შპს „ყაზბეგი ფმალველში“ — 10%-იან ნიღს, შპს „ნარაფი 98“-ში — 13%-იან ნიღს, შპს „თრუსოში“ — 21%-იან ნიღს, შპს „თერჯოლა 2007“-ში — 34%-იან ნიღს, შპს „ბარი ყაზბეგი-ლომთავროში“ — 38%-იან ნიღს, შპს „ყაზბეგი 2005“-ში — 40%-იან ნიღს ფლობს და ამავე კომპანიის დირექტორი იყო 2013 წლის 18 ივნისამდე, შპს „ვეტერპარატი“ — 50%-იან ნიღს, შპს „ყაზბეგი ბაკურიანიში“ — 99%-იან ნიღს, შპს „თრიალეთში“ — 80%-იან ნიღს, შპს „ყაზბეგი 1881“-ში — 24%-იან ნიღს და შპს „ყაზბეგი ნაყინში“ — 25%-იან ნიღს ფლობს, რომლის დირექტორი იყო 2013 წლის 19 ივნისამდე. მართალია, გოგი თოფაძემ ორივე კომპანიის — „ყაზბეგი 2005“-სა და „ყაზბეგი ნაყინის“ დირექტორის პოსტი 2013 წელს დატოვა, მაგრამ 2012 წლის 1 ოქტომბრიდან ის საქართველოს მერვე მონვევის პარლამენტის დეპუტატია და „საერთაშორისო გამჭვირვალობის“ ანალიტიკოსები მიიჩნევენ, რომ მისი საკითხი საპროცედურო საკითხთა და წესების კომიტეტმა მაინც უნდა შეისწავლოს. საპარლამენტო უმრავლესობის დეპუტატი გიორგი კახიანი, რომელიც საპროცედურო საკითხთა და წესების

ვერსიანიუსი

შსს-მ კიბერდანაშაულის ფაქტი გამოავლინა

შსს-ს ცენტრალური კრიმინალური პოლიციის დეპარტამენტის კიბერდანაშაულთან ბრძოლის სამმართველოს თანამშრომლებმა, საგამოძიებო და ოპერატიულ-სამძებრო ღონისძიებების შედეგად, კომპიუტერულ სისტემაში უნებართვო შეღწევისა და მართლ-საწინააღმდეგო მისაკუთრების მიზნით სხვისი ფულადი თანხის ფარულად დაუფლებაში ამხილეს და ბრალი წარუდგინეს 1989 წელს დაბადებულ ბაჩუკი ლ.-ს. გამოძიებამ დაადგინა, რომ დაკავებული 2013 წლის ოქტომბრიდან 2014 წლის მარტამდე ონლაინკაზინო „ლიდერბეთის“ მომხმარებლის სახელზე შემთხვევით ირჩევდა და პაროლის სხვადასხვა კომბინაციის შეყვანით მომხმარებლის ანგარიშზე უნებართვო ავტორიზაციას გადიოდა. ბრალდებული უკანონოდ მოპოვებულ ანგარიშებს პაროლებს უცვლიდა და მართლსაწინააღმდეგოდ ეუფლებოდა ანგარიშზე არსებულ თანხებს. შემდეგ ინტერნეტ-კავშირით უცნობ პირებს წინასწარ უთანხმებოდა, სთხოვდა მასთან ეთამაშათ და მოეგოთ, ხოლო მოგებული თანხა „ლიდერბეთის“ სალაროებში გაენაღდებინათ, განაღებული თანხა კი მისთვის გადაეცათ. ბრალდებულმა აღნიშნული მეთოდით „ლიდერბეთის“ 411 მომხმარებლის ანგარიშზე შეაღწია უკანონოდ და 22 მომხმარებლის ანგარიშზე არსებულ თანხებს მართლსაწინააღმდეგოდ დაეუფლა. ბაჩუკი ლ. აღიარებს ჩადენილ დანაშაულს. გამოძიება მიმდინარეობს ქურდობის ფაქტზე (საქართველოს სსკ-ს 177-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტით) და კომპიუტერულ სისტემაში უნებართვო შეღწევის ფაქტზე, რამაც მნიშვნელოვანი ზიანი გამოიწვია (საქართველოს სსკ-ს 284-ე მუხლის 1-ლი ნაწილით).

„ვერსიანიუსი“

„აგვისტოს ომის დეტალებში ქვეყნის ნაცვლად, ქალაქს სისტემაში ჩანერგვით იკვლიონ“

ერუსალიმის შილა
557-100-768

2008 წლის აგვისტოს ომის შესახებ ჩატარებული კვლევის შედეგებს გენერალური შტაბი რამდენიმე დღეში თავდაცვის მინისტრს წარუდგენს. საპარლამენტო უმცირესობამ ირაკლი ალასანიას ინიციატივა პოლიტიკურ დევენდ შუაფასა და ქვეყნის წინაშე არსებულ საფრთხეებზე საუბრობს. რატომ გახდა თავდაცვის მინისტრისთვის ევროკავშირთან ასოცირების ხელმოწერის წინ აგვისტოს ომის სტრატეგიის შესწავლა კვლავ აქტუალური და რა შეიცვლება ამ გადაწყვეტილებით დოქტრინის გაუმჯობესების მიმართულებით? „ვერსიას“ ნაციონალური მოძრაობის წევრი დავით დარჩიაშვილი ესაუბრა.

— ახლა აგვისტოს ომის კვლევას ორი საფარული ვარიანტი აქვს: ეს ან თავდაცვის მინისტრის დაუფიქრებლობის შედეგია, რომელიც მოსალოდნელ საფრთხეებს ვერ საზღვრავს, ან ვიღაც ამ თემის ქვეყნის პოლიტიკური სარჩულის შექმნას ცდილობს, რაც, პირველ რიგში, ქვეყანას დააზიანებს. გაუგებარია, კონკრეტულ პროცესში რატომ მონაწილეობს ირაკლი ალასანია, მას ეს კარგ შედეგს არ მოუტანს.

— ირაკლი ალასანიას განცხადებით, აგვისტოს ომის სტრატეგიის კვლევა დოქტრინის გაუმჯობესების საფუძველზე დაიგეგმა. თქვენი აზრით, რატომ გახდა ეს საკითხი აქტუალური მაინცდამაინც ახლა ან პოლიტიკურ დაკვეთაზე რატომ საუბრობთ?

— ზოგადად, ომის შემდეგ სამხედროებმა გარკვეული დასკვნები უნდა გამოიტანონ და ტექნიკურ საკითხებზე დაფიქრდნენ, მაგრამ ირაკლი ალასანიას განცხადება ამ შემთხვევაშიც ალოგიკურია. კერძოდ, 2009 წელს, აგვისტოს ომის ტექნიკური დეტალები შევისწავლეთ და სერიოზული ანალიზიც გავაკეთეთ, პროცესში ამერიკელებიც იყვნენ ჩართულები... თუ თავდაცვის მინისტრი ფიქრობს, რომ ამერიკელების პროფესიონალიზმში ეჭვი უნდა შევიტანოთ, მისი პრობლემაა. ეს კარგად უნდა ესმოდეს გენშტაბსა და ვახტანგ კაპანაძეს. პირადი პარისთვის მსგავსი მგრძობიარე თემების წამოწევა გაუმართლებელია. კიდევ ერთი საკითხი მეჩვენება საეჭვოდ: ჯგუფი, რომელსაც ირაკლი ალასანია აგვისტოს ომის ანალიზი დაავალა, წინა ხელისუფლების პოლიტიკური ოპონენტებთან დაკომპლექტებული, ეს კი მუშაობის ობიექტურობასაც ეჭვქვეშ აყენებს.

პოლიტიკა

მირაბ ბერიძე
599-45-50-26

უკრაინის აღმოსავლეთ რეგიონებში მდგომარეობა უკიდურესობამდე დაძაბულია. პრორუსულად განწყობილი აქტივისტები დათარეშობენ და ლია ტეროხის არ ერიდებიან. მათ რუსი სპეცსამსახურები ზურგს უმაგრებენ. როგორ განვითარდება მოვლენები და რა შეაჩერებს პუტინის ზრახვებს? „ვერსიას“ პოლიტოლოგი სოსო ცინცაძე ესაუბრა.

— რუსეთის მხოლოდ ეკონომიკური სანქციების მესამე ციკლი შეაჩერებს. შედარებით მოკრძალებული პირველ-მეორე ეტაპი 155 მილიარდი დოლარი დაჯდა, მაგრამ ვაშინგტონის მიერ შემუშავებული მესამე ეტაპი თუ ჩაირთო, ეს მონაგონი იქნება. ამერიკა ევროპასთან მოლაპარაკებას ანარმოებს. განსაკუთრებით გერმანიასთან — იქაურ მრეწველებს ფართომასშტაბიანი სანქციების დაწესება არ უნდათ, რადგან თვითონაც დაზარალებიან. რუსეთის უცებ მოკვეთა უჭირთ, რადგან მთავარი ეკონომიკური პარტნიორია და საქონელბრუნვა ასობით მილიარდ დოლარს აღწევს. არადა, ეს თემა ბარაკ ობამას პრესტიჟის საკითხად იქცა, რადგან უენევის მოლაპარაკებების მთავარი გარანტორი ამერიკაა. როცა პუტინი და ლავროვი ცინიკურად სდებენ ბრალს აშშ-ს, რომ უენევის მოლაპარაკებას არ ასრულებს, არავის უნდა ეჭვი აღმოსავლეთ უკრაინაში რუსულ სპეცსამსახურების მონაწილეობის შესახებ. ბოლო დღეებში ისინი გააქტიურდნენ და აგრესიულად განწყობილმა აქტივისტებმა კიდევ რამდენიმე ქალაქში დაიკავეს შენობები. ამ ფონზე, რუსეთის პოლიტიკურ-ეკონომიკური იზოლაციის საკითხი ევროპამაც რომ გადაწყვიტოს, ამისთვის, როგორც ჩანს, მაინც საჭიროა, პუტინმა აღმოსავლეთ უკრაინაში ჯარი შეიყვანოს და შეიძლება, ეს მალე მოხდეს. უკრაინის შს მინისტრმა განაცხადა, დაზავება დასრულდა, ყველაფერს

დავით დარჩიაშვიდი ირავი ადსანიას სამხედრო რჩევებს აძლევს

და მხოლოდ ბიძინა ივანიშვილისთვის სასურველ შედეგს გამოიღებს, რომელმაც არაერთხელ განაცხადა — რუსეთთან ომი საქართველომ დაიწყო.

— კვლევის ფარგლებში 600 ჯარისკაცი გამოიკითხა. თქვენთვის ცნობილია, სამხედროები დასაკითხად რა პრინციპით შეარჩიეს?

— ეს ის ადამიანები არიან, რომლებიც წინა ხელისუფლების დროს სამსახურიდან დაითხოვეს. ვერ ვიტყვი, ეს დაკითხვა იყო თუ გამოკითხვა?! ირაკლი ალასანიას პოლიტიკური დაკვეთის შესრულებას აზრი უნდა დაკარგოდა, მით უმეტეს, იმ ფონზე, როცა რუსეთი აგრესიულ ნაბიჯებს არამხოლოდ უკრაინის, საქართველოს წინააღმდეგად ყოველდღიურად დგამს. აგვისტოს ომის დეტალებში ქვეყნის ნაცვლად, საფრთხეები გააანალიზონ და ქალაქს სისტემაში ჩანერგვით იკვლიონ.

— თავდაცვის სამინისტროში ჩანერგვებზე რამე კონკრეტული ინფორმაცია გაქვთ?

— ეს საკითხი თავდაცვის სამინისტრომ უნდა შეისწავლოს, წარსულში ქვეყა კი საქართველოს ინტერესებს ეწინააღმდეგება.

— აგვისტოს ომის სტრატეგიის კვლევის ფონზე, თავდაცვის მინისტრი საქართველოში პრორუსული ძალების გააქტიურებაზეც ხშირად მიახიშნება...

— თავდაცვის მინისტრის არათანმიმდევრულობა ამ შემთხვევაშიც იკვეთება. ევროკავშირის ასოცირების ხელმოწერის წინ, აგვისტოს ომზე ნებისმიერი დისკუსია მხოლოდ პრორუსული ძალების ნისქვილზე ასხამს წყალს და შიდაპოლიტიკურ აუიოტაჟს გამოიწვევს. სამწუხაროდ, ბიძინა ივანიშვილი, ირაკლი ლარიბაშვილი და ოთარ ფარცხალაძე სწორედ მსგავსი აუიოტაჟით სულდგმულან. ვერ დავამტკიცებ, რომ ივანიშვილი რუსეთის აგენტია, მაგრამ ფაქტია, როცა რუსეთი პირდაპირი აგრესიით გვემუქრება, ყოფილი პრემიერის დაკვეთით, ირაკლი ლარიბაშვილი, ალექსანდრე ჭიკაძე და სხვები საუბრობენ, რუსეთიდან საფრთხე არ არსებობს, ქვეყნისთვის ეროვნულ საფრთხეს მხოლოდ ნაციონალური მოძრაობა წარმოადგენსო. ყველაფერს თავი რომ დავანებოთ, ეს ადამიანები ჩვენ მხარდაჭერებსაც უპირისპირდებიან. ეს ან ლალატია, ან ლალატზე უარესი — სიბრყივე... თუმცა მაინც მგონია, რომ ამ თემით ცდი-

ლობენ, წინა ხელისუფლებას მაქსიმალურად დააჭირონ წიხლი. ვიმეორებ, კონკრეტულად, ირაკლი ალასანიას ინტერესი რაში მდგომარეობს, არ მესმის.

— რატომ არის კონკრეტულად ირაკლი ალასანიას გადანყვებულმა თქვენთვის მოულოდნელი?

— ალასანია იმდენად სუსტ ტოტო ზის, როდის ჩატყდება, კაცმა არ იცის — ივანიშვილის მხარდაჭერა დიდი ხანია დაკარგა, პრინციპში, მათ შორის ხიდიც ჩატყვილია, უბრალოდ, თავდაცვის მინისტრი ჯერ ბოლომდე არ დამარცხებულა.

ბიძინა ივანიშვილის წინაშე პოლიტიკური ქულების ჩანერა კი სისულელეა, რადგან დიდი ხანია ყოფილი პრემიერი მის გუნდს თვალებს უბრიალებს. ივანიშვილი კონკრეტული პროცესების აზრის გამოხატვის სურვილს ვერ იტანს, რაც მის ეჭვიან ბუნებაზე ან მიზანტროპობაზე მიანიშნებს. ასე რომ, ივანიშვილი ალასანიას წინააღმდეგ ნერტილოვან დარტყმებს მომავალშიც გააგრძელებს, თავდაცვის მინისტრი კი ტაქტიკურად ცუდ პოზიციას იჩენს.

— ომში დამარცხების გამო ჯარისკაცებს არ სჯიან, თუმცა რამდენად მოსალოდნელია, სამხედროების პასუხისმგებლობის საკითხი დადგეს?

— ზოგადად, რამდენად ესმის ირაკლი ალასანიას, დღეს რას აკეთებს, ვერ გეტყვით, მით უმეტეს, რატომ დაიწყო აგვისტოს ომის ტექნიკურ კვლევაზე საჯაროდ საუბარი, როცა საკითხი კონკრეტულად სამხედროების განსახილველია. სხვათა შორის, აგვისტოს ომთან დაკავშირებით სამხედროებთან პირადად არაერთხელ მისაუბრია. ნაწილი ფიქრობდა, რომ სანგრები სენაკთან უნდა გათხრილიყო... ამ თემაზე დავა დაუსრულებლად შეიძლება, მაგრამ ისიც უნდა გავითვალისწინოთ, მაშინ სანგრების გასათხრელად სათანადო დრო და რესურსი თუ არსებობდა. თუ თავდაცვის სამინისტრო საბოლოოდ ჯარისკაცების დასჯამდე მივიდა, გაუგონარ აბსურდს მივიღებთ. საჯაროდ კითხვაც კი არ უნდა დაისვას, ომში რომელი ჯარისკაცი გარბოდა და რომელი იბრძოდა სისხლის უკანასკნელ წვეთამდე. ცივილურ ქვეყნებში ასე არ იქცევიან. სამხედროებმა კარგად იციან, თუმცა ხმაშალა არ საუბრობენ, რომ არ არსებობს ომი, სადაც ერთ მეომარს მაინც არ ეშინია და არ გარბის. ომი ქაოსი და უბედურებაა, სადაც ადამიანის სიცოცხლე სასწორზე დევს და ტრაგია, ვინ იმდებოდა და ვის გეგმები არია, გაუმართლებელია. ეს იგივეა საფრანგეთის არმია გაასამართლონ, გერმანელებთან ომში ორ კვირაში რატომ დამარცხდნენო.

— რამდენჯერმე დაანონსდა, აგვისტოს ომის საკითხი მიხეილ სააკაშვილამდე მივაო. არ უნდა დადგინდეს, ომის აცილება იყო თუ არა შესაძლებელი?

— როცა სხვა გამოსავალი არ არსებობს, უნდა იომო, ამას ქვეყნის კონსტიტუცია მოითხოვს. რაც უნდა იკვლიონ, ამ თემით მიხეილ სააკაშვილის პასუხისმგებლობამდე ვერავინ მივა, რადგან იგი აგვისტოს ომის პერიოდში უმაღლესი მთავარსარდალი იყო და პოლიტიკურ ბრძანებებსაც გასცემდა, თუმცა ტექნიკურ საკითხებზე, მაგალითად — რომელ სიმაღლეზე იდგა, ან უნდა დაყოფილიყო თუ არა ასეულებად ბატალიონი, არ ერეოდა. პოზიციური ტაქტიკა კი, ვიმეორებ, ამერიკელებმა დეტალურად შეისწავლეს, რაც ოპერატიულ დოქტრინებსა და ჯარის მომზადების მიმართულებებზეც აისახა. 2009-10 წლებში სამხედრო განვითარება სწორედ აგვისტოს ომის დროს მიღებული მწარე გაკვეთილების გათვალისწინებით ხორციელდებოდა. თავდაცვის მინისტრს უნდა ესმოდა, რომ ახლა ემოციებისა და პოლიტიკური დაკვეთების დრო აღარ არის! საფრთხე ქვეყანა ექმნება და უწყებაც ამ მიმართულებით უნდა მუშაობდეს.

— თავდაცვის სამინისტროს ნატო-სა და კონკრეტულად, ამერიკელ სამხედროებთან სხვადასხვა მისიაში განსაკუთრებით მჭიდრო ურთიერთობა აქვს. ამერიკელების მიერ მომზადებული კვლევის გადახედვა სამხედრო ურთიერთობაზე რამდენად აისახება?

— ამერიკელები რუსები არ არიან და დამოუკიდებელ სახელმწიფოს არ ეტყვიან, ჩვენ დასკვნას ხელახლა რატომ იხილავთო, თუმცა სალი აზრი მოითხოვს, მსგავსი გადაწყვეტილებები თავდაცვის მინისტრმა ნაკლებად მიიღოს.

რა შეაჩერებს კრემლს?

პუტინი უკრაინაში არჩევნებს ჩაშლის და ჯანს შეიყვანს?

საზღვარი აქვს, მეტს არ მოვიტმენთო. კიევი არმიას ნაკლებად ენდობა, რადგან იქ ძლიერი პრორუსული განწყობაა; შექმნეს შს რაზმები, მზად არიან, პრორუსი აქტივისტები შენობებიდან კინწისკვრით გამოყარონ და აღმოსავლეთ უკრაინიდან გარეკონ. თუ ეს პროცესი დაიწყო, პუტინის სხვა გზა არ ექნება — ჯარი უნდა შეიყვანოს. მაშინ, ევროპასა და ვაშინგტონს სხვა გამოსავალი აღარ დარჩებათ და ყველაზე მტკივნეული — სანქციების მესამე ეტაპი უნდა დაიწყო.

— რა შედეგს მოიტანს ეს სანქციები და თეორიულად, მივა თუ არა საქმე სამხედრო შეტაკებამდე?

— სანქციები ძირითადად ფინანსურ სფეროს ურტყამს. დასავლეთსა და რუსეთს შორის პირდაპირი სამხედრო შეჯახება გამორიცხებულია. ეს უკვე მესამე მსოფლიო ომია, ამაზე არავინ ნავა. სრულმასშტაბიანი ეკონომიკური სანქციები საკმარისი იქნება — თანხების გაყინვა, ყოველგვარი კონტაქტების შეჩერება... დღეს რუსეთს ამერიკასთან დაახლოებით 140 ერთობლივი პროექტი აქვს, რომელთა განხორციელებაზე მუშაობა ჯერ არ შეჩერებულა. მედვედევმა განაცხადა, რუსეთის ეკონომიკა ძლიერი წინეხის ქვეშა დასავლეთის მხრიდან და ეს კარგიცაა, რადგან ახლა თვითონ დავიწყებთ ყველაფრის წარმოებას, დასავლეთიდან აღარ შევისყიდითო. ეს განცხადება ამერიკელ თუ ევროპელ ექსპერტებს სასაცილოდ არ ეყოთ, რუსეთს რისი წარმოება შეუძლიაო. აშშ, საუდის არაბეთი და ნავთობის დიდი მწარმოებლები შეიძლება შეთანხმდნენ, ნავთობის ფასი ერთ თვეში დასწიონ, რასაც კოლაფსი მოჰყვება — რუსეთის ეკონომიკა დაიშლება. ჯერჯერობით, დასავლეთი ამაზე არ მიდის, მაგრამ, თუ რუსეთმა აღმოსავლეთ უკრაინაში ჯარი შეიყვანა, ასეც მოხდება. ამასთან, მოსკოვის მიზანია, 25 მაისს, უკრაინაში არჩევნები არ შედგეს. თუ ეს მოხდა, ჩათვალეთ, რუსეთმა ეს ომი წააგო. მისი უკანასკნელი იმედია, რომ არჩევნები არ გაიმართება, უკრაინაში ლეგიტიმური პრეზიდენტი, მთავრობა არ იქნება და უფრო გაააქტიურებს თავის მეხუთე კოლონას. ქიევს კი აწყობს კიდევ, პუტინმა აღმოსავლეთ უკრაინაში ჯარი შეიყვანოს — მაშინ ევროპის უზერხემლო პოლიტიკას, გერმანელების ორ სკამზე ჯდომას ბოლო მოეღება.

რა ინფორმაციას მაქვს ნოდარ ხადური

მანია მიშელაძე
593-51-90-12

ინფორმაციის თავისუფლების განვითარების ინსტიტუტი IDFI საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს სასამართლოში უჩივის. არასამთავრობო ორგანიზაციამ სასამართლოში სარჩელი 19 აპრილს შეიტანა, მიზეზი კი ფინანსთა სამინისტროს მიერ არასრული ინფორმაციის მიწოდება გახდა. კერძოდ, ნოდარ ხადურის უწყებამ IDFI-ის არასრული სახით მიანოდა ინფორმაცია თანამდებობის პირთა პრემიების, სახელფასო დანამატების, სამივილინებო, „როუმინგული“ და ავტოპარკის ტექნიკურ მომსახურებაზე განუხილავი ხარჯის შესახებ. ფინანსთა სამინისტრომ საჯარო ინფორმაცია დახურა, რისი უფლებაც კანონმდებლობით არ ჰქონდა, მაგრამ ნაადვარდოვნად, საინფორმაციო საშუალებებში ის მენიუც გაავრცელა, რომლითაც საქართველოში აზიის განვითარების ბანკის სახელმწიფო ვალის მართვის რეგიონული ფორუმის ფარგლებში, 35 ქვეყნის 120 წარმომადგენელს გაუმასპინძლდა.

ინფორმაციის თავისუფლების განვითარების ინსტიტუტმა ფინანსთა სამინისტროსგან მხოლოდ ის შეიტყო, რომ გასული წლის განმავლობაში, ნოდარ ხადურის უწყებამ 33 საერთაშორისო დელეგაციას უმასპინძლა, რისთვისაც სახელმწიფო ბიუჯეტიდან 188 395 ლარი დახარჯა. 2013 წელს, ფინანსთა სამინისტროს თანამდებობის პირებზე დარიცხული პრემიების ოდენობამ 175 365 ლარი შეადგინა, ხოლო სამინისტროს თანამდებობის პირებზე დარიცხულმა სახელფასო დანამატებმა 648 819 ლარი. შარშან ფინანსთა სამინისტროს თანამდებობის პირების „როუმინგული“ მომსახურებაზე, სახელმწიფო ბიუჯეტიდან 1 461 ლარი დაიხარჯა, ხოლო თანამდებობის პირების ქვეყნის გარეთ განხორციელებულ ოფიციალურ და სამუშაო ვიზიტებზე 143 554 ლარი (მათ შორის, დღიური ხარჯი 41 277, სასტუმროს ხარჯი 53 665, მგზავრობა 45 869, სხვა ხარჯი კი 2 742 ლარი იყო). 2013 წელს, ფინანსთა სამინისტროს ცენტრალურმა აპარატმა, ჩანაცვლების წესით 22 ავტომანქანა შეიძინა, რომელთა ჯამური ღირებულება 212 805 ლარი იყო.

ინფორმაციის თავისუფლების განვითარების ინსტიტუტის ანალიტიკოსმა, **ბობა თუშუაშვილმა** „ვერსიასთან“ საუბრისას აღნიშნა, რომ ფინანსთა სამინისტროს 15 განსხვავებული მოთხოვნით მიმართეს, მათგან მხოლოდ 5-ზე მიიღეს სრულყოფილი პასუხი, 8 მოთხოვნაზე — არასრული, ერთი მოთხოვნა უპასუხოდა დატოვეს, ხოლო ერთზე უარი განაცხადეს: „არასრული პასუხები მივიღეთ ფინანსთა სამინისტროს თანამდებობის პირების პრემიებისა და დანამატების შესახებ, არადა, გვანტერესებდა, რა რაოდენობის პრემია ან სახელფასო დანამატი მიიღო კონკრეტულმა თანამდებობის პირმა. სამინისტრომ კი მხოლოდ ჯამური ინფორმაცია მოგვანოდა, მსგავსი მდგომარეობა იყო სამივილინებო და „როუმინგული“ ხარჯთან დაკავშირებითაც. სამსუბაროდ, ისიც კი არ ვიცით, რამდენი თანამდებობის პირი მუშაობს ფინანსთა სამინისტროში, რომ ამ ჯამური თანხის მიხედვით, მიახლოებით მაინც დაგვეთვალა, ვინ, რა ოდენობის პრემია მიიღო. გარდა ამისა, დავინტერესდით, კონკრეტულად, რა სახის ღონისძიებები ჩატარა ფინანსთა სამინისტრომ 2013 წელს, სად ჩატარდა ეს ღონისძიება, რამდენი ადამიანი იყო მიწვეული და რა რაოდენობის თანხა დაიხარჯა, მაგრამ ინფორმაცია მხოლოდ წლის განმავლობაში მიღებული სტუმრების რაოდენობის მთლიანი თანხის შესახებ მოგვანოდეს. მეტიც, ჩვენ გვანტერესებდა, კონკრეტულად, რა რაოდენობის შესყიდვა განახორციელა სამინისტრომ გადაუდებელი აუცილებლობისთვის, მაგრამ ეს მოთხოვნა საერთოდ უპასუხოდა დატოვეს“.

გოგა თუშუაშვილის თქმით, 2012 წლამდე, ინფორმაციის თავისუფლების განვითარების ინსტიტუტი საერთოდ ვერ იღებდა ამ ტიპის ინფორმაციას ვერც ერთი სახელმწიფო უწყებისგან, მაგრამ მას შემდეგ, რაც ქვეყანაში პოლიტიკური ვითარება შეიცვალა, ორგანიზაციას ასეთი პრობლემა არ შექმნია. 2012 წლის 1 ოქტომბრის არჩევნების შემდეგ, საჯარო ინფორმაციის გაცემა მნიშვნელოვნად გაუმჯობესდა. წელს კი, გამოიკვეთა ტენდენცია — ფინანსთა სამინისტროში მსგავსი ტიპის ინფორმაცია დაიხურა, რაც მიზანშეწონილი არ არის. გოგა თუშუაშვილმა „ვერსიას“ განუცხადა, რომ სარჩელის დაკმაყოფილების შემთხვევაში, ერთადერთი, რასაც სასამართლო ნოდარ ხადურის უწყებას მოსთხოვს, საჯარო ინფორმაციის გაცემა იქნება, რადგან საქართველოს კანონმდებლობა სხვა სახის სანქციებს არ ითვალისწინებს. უცნაურია, რა მიზეზითაა დახურული საჯარო ინფორმაცია ფინანსთა სამინისტროში, მით უმეტეს, რომ ეს არც შინაგან საქმეთა და არც თავდაცვის სამინისტროს, როგორც შეიძლება კონკრეტული თანამდებობის პირის სამივილინებო ხარჯი გასაიდუმლოებული იყოს, თუ ეს თანამდებობის პირი სპეცსამსახურში არ მუშაობს: „მოქმედი კანონმდებლობით, ამ ტიპის ინფორმაციის დახურვის მიზეზი არ არსებობს, რადგან მხოლოდ საჯარო ინფორმაცია გამოვიხილავთ, რაც ყველასთვის ხელმისაწვდომი უნდა იყოს. შესაძლოა, დახურვის მიზეზი ისაა, რომ ფინანსთა სამინისტროს არ სურს, ფართო საზოგადოებამ გაიგოს, რა რაოდენობის დანამატი მიიღო კონკრეტულმა თანამდებობის პირმა ხელ-

120-კაციანი გასაჯაროებელი მენიუ და უსაფუძვლოდ გასაიდუმლოებული ხარჯი ფინანსთა სამინისტროში

ფასზე ან რა რაოდენობის პრემია გასცეს. სხვა შემთხვევაში, ამ ტიპის ინფორმაციის გასაიდუმლოების საფუძველი არ არსებობს. მართალია, სასამართლოში სარჩელი 19 აპრილს შევიტანეთ, მაგრამ მანამდე, ფინანსთა სამინისტროს, ნოდარ ხადურის სახელზე ადმინისტრაციული საჩივარი დავწერეთ. მას შემდეგ, რაც საჩივრის განხილვაზე უარი განაცხადეს, ანუ ოფიციალურად მოგვწერეს, რომ ჩვენი საჩივრის განხილვას არ აპირებენ, კანონიერი უფლება გამოვიყენეთ და სასამართლოს მივმართეთ“.

22 აპრილს, საინფორმაციო სააგენტოების საშუალებით, ფინანსთა სამინისტროს საზოგადოებასთან ურთიერთობის სამსახურმა, 23-25 აპრილს აზიის განვითარების ბანკის სახელმწიფო ვალის მართვის რეგიონული ფორუმის ფარგლებში, მისაღები სტუმრების ზუსტი ოდენობა გამოაქვეყნა. მეტი დამაჯერებლობისთვის ამ ინფორმაციას ის მენიუც დაურთეს, რომლითაც ფორუმის ფარგლებში, 35 ქვეყნის 120 წარმომადგენელს გაუმასპინძლდნენ. ფინანსთა სამინისტროს პრესსამსახურის ინფორმაციით, ყოველწლიური შეხვედრის ფარგლებში, ოფიციალური ღონისძიებების გარდა, საქართველოს ფინანსთა სამინისტრომ ქართული კულტურის წარმოსაჩვენად და 120 სტუმრის პატივსაცემად, ანსამბლი „რუსთავი“ მიიწვია და ოფიციალური მიღება გამართა: „იქიდან გამომდინარე, რომ ფინანსთა სამინისტროს მიერ განუხილავი ხარჯების შესახებ მიზანმიმართულად არ მთავრდება საუბარი, სამინისტროს საზოგადოებასთან ურთიერთობის სამსახური, წინასწარ აქვეყნებს ოფიციალური მიღების მენიუს. მენიუ 120 კაცზე, სადაც ერთი პორციის (სტილი დაცულია) ფასებია მითითებული: კიტრისა და პომიდვრის სალაით — 3.00 ლარი; ქათმის სალაით — 3.50 ლარი; სალაითი „ოლივიე“ — 4.00 ლარი; ქათმის ღვიძლის სალაითი — 5.30 ლარი; ბადრიჯანი ნიგვზით — 4.50 ლარი; ყველის ასორტი — 7.00 ლარი; ნადული სულგუნში — 4.00 ლარი; მწილის ასორტი — 4.00 ლარი; ზეთისხილი — 2.00 ლარი; ხბოს მწვანე — 12.00 ლარი; საქონლის ხორცი წვნიანი („ოსტრი“) — 7.50 ლარი; ქათმის ღვიძლი კეცზე — 3.50 ლარი; შემწვარი კარტოფილი (გლუხურად) — 3.50 ლარი; სოკო კეცზე — 5.00 ლარი; ხორცის ბლინები — 4.00 ლარი; ლობიო ქითანში ნიგვზით — 4.50 ლარი; შემწვარი კალმახი — 6.00 ლარი; თევზი

ქიქმარში — 13.00 ლარი; შემწვარი ქათამი — 17.50 ლარი; იმერული ხაჭაპური — 6.50 ლარი; პური — 0.75 ლარი; მჭადი — 1.00 ლარი; ლიმონათი — 1.50 ლარი; ბორჯომი — 1.40 ლარი; ღვინო „წარაფი“ (1 ლიტრი) — 4.50 ლარი“.

ფინანსთა სამინისტროს ოფიციალურ განცხადებაში ასევე აღნიშნულია, რომ ამერიიდან, უწყება წინასწარ გამოაქვეყნებს ოფიციალური დელეგაციების პატივსაცემად გასამართი მიღებების მენიუებს, „რათა ერთხელ და სამუდამოდ, შეწყდეს სამინისტროს წინააღმდეგ დაგეგმილი მიზანმიმართული და სამარცხვინო კამპანია“. სხვათა შორის, იგივე პოზიცია დააფიქსირა საპარლამენტო უმრავლესობის წარმომადგენელმა, დეპუტატმა თინა ხიდაშელმა და ფინანსთა სამინისტროს ეს განცხადება ორი სიტყვით, ასე შეაფასა: „ყოჩაღ, ნოდარი!“ თუმცა სამინისტროს პრესსამსახურის ინიციატივას საზოგადოებაში არაერთგვაროვანი რეაქცია მოჰყვა. ქართული ოცნების მომხრეები ნოდარ ხადურს უჭერდნენ მხარს, მოწინააღმდეგეები კი ქილიკობდნენ. მეტიც, მენიუში შესწორების სახით, უფრო კი გემოვნების მიხედვით, ჩაქაფულის, ხაშლამის, გუბულაისა და ჭვიშტარის დამატებასაც ითხოვდნენ... სტუმრის საკადრის დახვედრა სჭირდება და ამაზე არავინ კამათობს, მით უმეტეს, ქვეყნის კულტურის შესწავლა სუფრიდან იწყება, ამიტომ სულაც არ არის უცნაური, თუკი სამინისტრომ კონკრეტული ღონისძიების ფარგლებში დაგეგმილი ოფიციალური მიღების მენიუ გამოაქვეყნა, მაგრამ ხომ შეიძლება, იგივე წარმატებით, კონკრეტული თანამდებობის პირების პრემიის ოდენობა, მათი სამივილინებო და თუნდაც „როუმინგული“ ხარჯებიც გამოექვეყნებინა? მით უმეტეს, რომ ამ ტიპის ინფორმაცია საჯაროა და კანონის მიხედვით, ხადურის უწყება ვალდებული იყო, არასამთავრობო ორგანიზაციისთვის სრულყოფილი პასუხი გაეცა.

პერსონალი „მარშუტაჟში“ რადიომიმდებობის მონოპოლიზება დაიწყო

რადიოსიხშირების გამორთვა ეტაპობრივად სხვა სამარშუტო ხაზებზეც მოხდება და ამის შემდეგ მგზავრებს გადაადგილებისას მხოლოდ რადიო „უცნობის“ მოსმენის შესაძლებლობა ექნებათ. კომპანია „თბილისის მიკროავტობუსსა“ და რეჟისორ გოგა ხაინდრავას შორის გაფორმდა „ურთიერთგაგების მემორანდუმი“, რომელიც სამარშუტო ტაქსებში რადიო „უცნობის“ ბაზაზე სტაციონარული რადიოს გამართვასა და მოწყობას ითვალისწინებს. როგორც „თბილისის მიკროავტობუსის“ საზოგადოებასთან ურთიერთობის ხელმძღვანელი, ნინო პოტრუჩუაშვილი აღნიშნავდა, ამ ტიპის რადიოს მოწყობა მძღოლებთან შეთანხმების შედეგად მოხდებოდა და, შესაბამისად, მიკროავტობუსებში სხვა რადიოების მოსმენა არ დაიბლოკებოდა.

15 სამარშუტო ტაქსის მძღოლები პარალელს წინა ხელისუფლების დროს მომხდარ მსგავს შემთხვევასთან ავლებენ, როდესაც რადიომიმდებობა ყველა სიხშირე გაუთიშეს.

როგორც მძღოლები აცხადებენ, კომპანია „თბილისის მიკროავტობუსსა“ ისარგებლა იმით, რომ სადღესასწაულო დღეებში სამარშუტო ტაქსები ავტოსადგომზე იყო გაჩერებული და მძღოლებთან შეთანხმების გარეშე, სხვა სიხშირეები გათიშა და მხოლოდ რადიო „უცნობი“ დატოვა.

„თბილისის მიკროავტობუსის“ კომპენსაციის სახით მძღოლებს სამედიცინო დაზღვევას დაპირდა — მგზავრის დაშავების შემთხვევაში, მისი მკურნალობის ხარჯს დაზღვევა აანაზღაურებს.

მხეთა-მთიანეთსა და შიდა ქართლში თანამედროვე ნაგავსაყრელები აშენდება

ნაგავსაყრელის მშენებლობასთან დაკავშირებით ევროპის რეკონსტრუქციისა და განვითარების ბანკთან მოლაპარაკებები დაიწყო.

საქართველოს რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის მინისტრის მოადგილემ, გიორგი სოლომონიამ, შპს „მყარი ნარჩენების მართვის კომპანიის“ დირექტორმა, გიორგი შუხოშვილმა და ევროპის რეკონსტრუქციისა და განვითარების ბანკის (დ) წარმომადგენლებმა განიხილეს პროექტთან დაკავშირებული ძირითადი საკითხები. განსაზღვრეს აღნიშნულ რეგიონებში მოსახლეობის რაოდენობა, მყარი ნარჩენების კუთხით არსებული ვითარება და ტარიფები. ახალი რეგიონული ნაგავსაყრელის მშენებლობის პროექტის განსახორციელებლად საჭირო ფინანსურ დახმარებას საქართველოს სახელმწიფოს ღ გაუწევს. თანხის ერთ ნაწილს დონორი ორგანიზაცია დაბალპროცენტური კრედიტის სახით გამოიყოფს, ნაწილი კი ქართულ მხარეს გრანტის სახით გადაეცემა.

ოფიციალური პროცედურების დასრულებისთანავე, განხორციელდება პროექტის ტექნიკურ-ეკონომიკური დასაბუთება და შესაბამისი სამშენებლო სამუშაოები დაიწყება. ახალი, თანამედროვე სტანდარტების შესაბამისი ნაგავსაყრელით სარგებლობას ორი რეგიონის 200 ათასამდე მოსახლე შეძლებს.

ანი ბავშვთადაცხადი 597-39-99-42

23 აპრილს, ქარელის რაიონის სოფელ რუისში, 15 წლის ბიჭმა თავი ჩამოიხრჩო. ქარელის რაიონული სამმართველოს პრესსამსახურის წარმომადგენლის ინფორმაციით, გამოძიება 115-ე მუხლით მიმდინარეობს, რომელიც თვითმკვლელობამდე მიყვანას გულისხმობს. თვითმკვლელობის მიზეზი ამ დრომდე უცნობია. სამსახურად, ქართული რეალობისთვის, ეს თვითმკვლელობის ერთადერთი შემთხვევა არ არის, რომელიც სამსახურად კი ისაა, რომ თვითმკვლელთა ასაკი, როგორც იტყვიან, გაახალგაზრდავდა. სუიციდისადმი მიდრეკილი ადამიანების რაოდენობის ზრდა საქართველოსთვის უახლოეს წარსულშიც არ ყოფილა უცხო — კომუნისტური წესების, რთული 90-იანებისა და ქვეყანაში კაპიტალიზმის სწრაფი ტემპით დამკვიდრების შემდეგ, არაერთი ადამიანი „გაუბრდა“ უცხო და მკაცრ რეალობას ამ ქვეყნით. მაშინ თვითმკვლელობით სიცოცხლეს, ძირითადად, შუახნის ან ასაკოვანი მამაკაცები ასრულებდნენ, რაც გასაგები იყო ფქისოლოგიებისთვის — მათი შეფასებით, მამაკაცებმა ფუნქცია დაკარგეს, ოჯახს ვეღარ არჩენდნენ, სიდუხჭირვენი ცხოვრებას ვერ ეგუებოდნენ, ფიქრობდნენ, ცოლ-შვილს მძიმე ტვირთად ვაწვებდნენ და თავს იკლავენ. დღეს რა ვითარებაა და როგორია ჩვენ ქვეყანაში სუიციდის სტატისტიკა? „ვერსია“ ფსიქიატრ ბიორბი ბაქაიშვილს დაუკავშირდა, რომელმაც რამდენიმე რჩევა მოგვცა, როგორ ამოვიცნოთ გარშემომყოფებში პოტენციური თვითმკვლელი.

— ბატონო გიორგი, როგორია საქართველოში სუიციდის სტატისტიკა? — დაავადებათა კონტროლის ცენტრს, რომელიც ჯანდაცვის სამინისტროს შემადგენლობაშია, შესაბამისი სტატისტიკა არ გააჩნია, ამ მონაცემებს მხოლოდ შინაგან საქმეთა სამინისტრო აგროვებს. 12 წელია ფსიქიატრიაში ვმუშაობ და ამ ხნის განმავლობაში, თვითმკვლელობით სიცოცხლე ჩემმა მხოლოდ ერთმა პაციენტმა დაასრულა. მიუხედავად იმისა, რომ სუიციდის მცდელობა ქალებში ორჯერ უფრო ხშირია, თავს უმეტესად მამაკაცები იკლავენ — ხერხი, რომელსაც ქალები და მამაკაცები თვითმკვლელობისთვის იყენებენ, განსხვავებულია. მაგალითად, ქალები უმეტესად აბებს სვამენ, ვენებს იჭრიან... კაცები კი იარაღს ან ე.წ. 100-პროცენტულიან მეთოდს იყენებენ. ქალის ბუნება უფროა მიდრეკილი დემონსტრაციული ქცევისადმი და მიმართავენ ხერხებს, რომლებიც ნაკლებად გარანტირებულ სიკვდილს განაპირობებს, კაცებს კი დემონსტრაციულმა ნაკლებად ახასიათებს.

სუიციდი — თანამედროვე საქართველოს გაღაჭრელი პრობლემა

რაც იკლავს თავს ადამიანები და როგორ ამოვიცნოთ პოტენციური თვითმკვლელი

— გამოდის, სუიციდის მცდელობა ერთგვარი მანიპულაციის საშუალებაა? — სუიციდის მცდელობას თავის მიზანი აქვს. თუ ეს გამოიკვეთ ან პირიქით, თუ ამას არ გააკეთებ, თავის მოკვლაც შემოიძლია — მსგავს ლოგიკას ჩხუბის, გაბრაზების, წყენისას ვაწყდებით... ადამიანს რაღაცის მიღწევა დემონსტრაციულად უნდა. ეს ერთგვარი მანიპულაციის საშუალება მართლაცაა, რა დროსაც, შეიძლება ადამიანს სულ არ ჰქონდეს გადაწყვეტილი თვითმკვლელობა, მაგრამ, საუბედუროდ, ასეთი შედეგი დადგეს. — ბოლო დროს გახშირდა სუიციდის ფაქტები? — ფსიქიკური პრობლემები ადამიანებს ყოველთვის ჰქონდათ, უბრალოდ, როცა საზოგადოება აქტიურად იყენებს სოციალურ ქსელს, ეს მეტად თვალსაჩინოა და ბევრი შემთხვევა, რომელიც ადრე შეიძლება არ გახმაურებულიყო, ახლა აღარ იმალება. პრობლემაა, რომ არ ხდება ფსიქიკური პრობლემების პროფილაქტიკა, დროული გამოვლენა და სწორი მკურნალობა... 2004 წლიდან სკოლებში, ფაქტობრივად, აღარ არსებობდა ფსიქოლოგის კაბინეტი. ერთი წლის წინ, განათლების სამინისტროში კი გაკეთდა ფსიქოლოგიური დახმარების ცენტრი, მაგრამ სასწავლო დაწესებულებებს ვერ გააკონტროლებს. ინტენსიური მუშაობაა საჭირო, თუმცა კარგია, რაღაც რომ დაიწყოს. გამოვლენილი პრობლემების მკურნალობა, როცა უკვე საჭიროა ფსიქიატრის დახმარება, მთლიანად ფსიქიკური ჯანმრთელობის სახელმწიფო პროგ-

რამის მხრებზეა, ბიუჯეტი კი ნელინადმი სულ რაღაც 13 მილიონი ლარი გახლავთ. სწორედ ამიტომაც დარჩენილი რიგი რეგიონები, პროფილური დაწესებულებების, ექიმისა და ფსიქოლოგის გარეშე. შესაბამისად, ამ სპეციფიკური სერვისის ხელმისაწვდომობაც, ქვეყნის მასშტაბით, საკმაოდ დაბალია. პრობლემა ისიც რომ, სტიგმის გამო ადამიანს ურჩევია, სპეციალისტის ნაცვლად, მივიდეს „ჯადოქართან“ ან ვინმესთან, ვისაც თითქოს კარგი რჩევის მიცემა შეუძლია, ასეთ დროს კი მდგომარეობა აუცილებლად რთულდება. ადამიანი რომც მივიდეს ფსიქო-ნევროლოგიურ დისპანსერამდე და ფსიქიატრთან გაიაროს კონსულტაცია, უმეტესად შეიძლება გაირკვეს, რომ ერთი ვიზიტი საკმარისი არ არის და ამ პრობლემას სჭირდება სისტემატური მეთვალყურეობა, წამალი, განმეორებითი კონსულტაცია... ეს ყველაფერი დიდ თანხებთანაა დაკავშირებული, რაც პაციენტებს ხშირად არ აქვთ. ესაა საზოგადოებრივი ჯანდაცვის საკითხი, რომელიც სამსახურად, ჩვენთან დაურეგულირებელია. ცალკეული კაბინეტებისა და ნერტილოვანი ჩარევით კი პრობლემა ვერ გადაიჭრება, მას ყურადღება სკოლის პერიოდიდან უნდა მიექცეს. ზოგადად, სუიციდისადმი მიდრეკილება უმეტესად გარდატეხის ასაკში ან 65 წელს გადაცილებულ ადამიანებს ახასიათებთ — თვითმკვლელობისკენ მიდრეკილი ადამიანები რა ნიშნით გამოირჩევიან? — შესაძლებელია, სუიციდთან საქმე სხვადასხვა ფსიქიკური პრობლემის დროს გვექნდეს... ხშირად, ესაა ისეთი ღრმა დეპრესია, როცა ადამიანს მიაჩნია, რომ მისი ცხოვრება მხოლოდ ტანჯვაა და კარგი აღარაფერი მოხდება, ასეთ დროს ხსნას სიკვდილში ხედავს. თვითმკვლელობისკენ მიდრეკილება აქვთ ასევე მწვავე ფსიქოზური მდგომარეობის დროს — ადამიანებს უჩნდებათ დახლოებით ისეთი აზრი და განცდა, თითქოს, თუ ფანჯარას გამოაღებ, ზენარს შემოიხვევ და გადახტები, შეიძლება გაფრინდე... ამ დროს თავის მოკვლა არც აქვთ განზრახული, მიაჩნიათ, რომ ანგელოზის მსგავსად, ფრენა შეუძლიათ. სუიციდის შემთხვევები ხდება არაფხიზელ მდგომარეობაშიც — სხვადასხვა ფსიქოპათიური ნივთიერებების ზემოქმედების ქვეშ. თვითმკვლელობის მიზეზი შეიძლება გახდეს ტრავმა, რომლის „გადახარშვაც“ ადამიანს უჭირს. ამ დროს შეიძლება გაუფუჭდეს გუნება-განწყობა და გაუჩნდეს განცდა, თითქოს, მდგომარეობიდან გამოსავალი აღარ არსებობს. ცუდია, რომ ომის შემდეგაც კი, როცა პოსტტრავმული აშლილობები, გუნება-განწყობის დაქვეითება საკმაოდ ხშირი იყო, როგორც ჯარისკაცებში, ასევე ზოგადად, მოსახლეობაში, არ მახსენდება რაიმე კვლევა, რომელიც იმ დროს საზოგადოებაში სუიციდის რაოდენობას დაითვლიდა.

SOS! „გუდვილი“ იმ პროდუქტის ფულსაც იხდით, როგორც არ შეგიძენიათ

ანი ბავშვთადაცხადი 597-39-99-42

ჰიპერმარკეტების მომსახურე პერსონალის თაღლითობაზე მოარული ხმა, რაც შემთხვევებში, შავ პიარად ინათლება, ფაქტზე გამოჭერილი მოლარე კი, როცა ცხვირწინ არასწორად ამოხეჭილ ჩეკს აუფრიალებ, მექანიკური შეცდომა მომივიდაო, უმაღლეს იმართლებს თავს. მოგესხენებათ, გაცუცურაკებული მყიდველისთვის „მექანიკური შეცდომა“ დიდი ვერაფერი ნუგეშია, განსაკუთრებით მაშინ, როცა თავიდან გიმორბევენ ზედმეტი ახსნა-განმარტების გარეშე. „ვერსიის“ რესპონდენტ ანა ჭელიძეს გაუმართლა — დილომში „გუდვილის“ ცენტრალურ ფილიალში, ერთი ვაი-უმეფლელის ატეხვის შემდეგ, დანაკლისი აუნაზღაურეს და დაკარგულ დროსა თუ მოშლილ ნერვებს ვინაა ჩივის.

ანა ჭელიძე: „ჩეკი უკვე „გუდვილიდან“ გამოსულმა ვნახე. თანხა საეჭვოდ დიდი მეჩვენა და ამიტომ გადავამოწმე სია, სადაც რამდენიმე პროდუქტის რაოდენობა, არასწორად იყო მითითებული. მაგალითად, 4-4 ცალი იოგურტის ნაცვლად, 6-6 ეწერა. როცა მივბრუნდი, მითხრეს, მექანიკური შეცდომაა და თანხა სწორად იქნება ჩანერილი. ჩემს მოშორებას ცდილობდნენ, მაგრამ კატეგორიულად მოვითხოვე მენეჯერთან დალაპარაკება... საბოლოოდ, დათვალეს რაოდენობა, გამოთვალეს რეალური თანხა, რის შემდეგაც, კეთილი ინებეს და 15 ლარი დამიბრუნეს. მარკეტში შინ მიმავალმა შევიარე. მანქანაში ოჯახის წევრები მელოდებოდნენ, მათ შორის, ჩემი 3 მცირეწლოვანი ბავშვი. თან გეჩქარება, თან გონება დაძაბული გაქვს, თითოეული პროდუქტის ვადას ამოწმებ, რადგან არც ამით ხარ დაზღვეული, რომ დახლზე ვადაგასული პროდუქტი არ იქნება, თუმცა ეს საუბრის სხვა თემაა... ამ ყველაფერთან ერთად, გამოდის, ახლა ჩეკები და პროდუქტის ჩამონათვალიც ლუპით უნდა ამოწმო, ესაა კომფორტი? რას მიკეთებს მარკეტინგის სამსახური?! ასეთი შემთხვევა ჩემ სხვა ახლობელსაც ჰქონია და მეც მეორედ გავხდი გუდვილის მოლაპარაკების „მსხვერპლი“. არა მგონია, კლიენტების მოტყუებით უფროსობა ხერხობდეს, ვფიქრობ, მომსახურე პერსონალია გარიგებული და ფულს აკეთებენ. ამასწინ, შინმისულმა ჩემმა მეგობარმა, ჩეკში, 2 წყვილი ოთახის ჩუსტი აღმოაჩინა, რომელიც საერთოდ არ უყიდა. მაშინ

შეამონმეთ ჩეკები და შექენიდი პროდუქტის სია

ძალიან ბევრი ვიცინე, რადგან მართლა მექანიკური შეცდომა მეგონა, მაგრამ ახლა გავბრაზდი... ეს ყველაფერი აუცილებლად უნდა გაშუქდეს, ბოლო ბოლო, პასუხი უნდა აგოს, ვისაც ხალხის გაყვლედაში ბრალი მიუძღვის. მაღაზიამ რამე რომ მოიპარო, ციხეში ამოგაღებენ და თვითონ რა უფლებით გვძარცვავენ? — „ვერსია“ „გუდვილის“ საზოგადოებასთან ურთიერთობის სამსახურის უფროსს, ნატო დარჩინაშვილს დაუკავშირდა, რომელმაც ასეთი კომენტარი გააკეთა: „ძალიან სამსახურაოა, ჩვენთვის მნიშვნელოვანია მსგავსი ფაქტების გამოვლენა, რადგან ორიენტირებულები ვართ მომსახურებასა და ხარისხზე... მოლარის დანაშაულთან მივდივართ და ხელი ვინმეს უსამართლოდ რომ არ დავადოთ, გამოვიკვლევთ, რა მოხდა რეალურად. შეიძლება ადამიანური შეცდომაა.“

P.S. „გუდვილის“ პრესსამსახურის უფროსთან საუბრიდან რამდენიმე წუთი იყო გასული, ჰიპერმარკეტის წარმომადგენელი თავად დავიკავშირდა და მოგვახსენა, რომ მოლარეს მოუვიდა მექანიკური შეცდომა და, რადგან აღნიშნული პროდუქტის სია (იოგურტი) შეკვრაში, ძირითადად, 6-6 ცალი დევს, მექანიკურად, ჩამონათვალში ასე ჩანდა. დაზარალებული ამბობს, რომ იოგურტის ის სახეობა, რომელიც შეიძინა, ჩვეულებრივ, შეფუთვის გარეშე იყიდება. ანა ჭელიძე მომხმარებელს ურჩევს, შექენილი პროდუქტის ჩამონათვალი სალაროსთან საგულდაგულოდ დაათვალიერონ, რათა მომსახურე პერსონალის „ადამიანური შეცდომის“ გამო, ზედმეტი თანხა არ გადაიხადოს. ჩვენ კი, იმის განსაზღვრა, რამდენად მყარია „გუდვილის“ წარმომადგენლის არგუმენტი, მკითხველისთვის მივიწინა.

მასწავლებელთა პროფესიული განვითარების ახალი სქემა

რაცომ ყოფენ კაცეგორიებად და რას ნიშნავს პრაქტიკოსი, წარმაცებუდი და მკვლეჯარი პედაგოგი

სექტემბრიდან სკოლის პედაგოგები კატეგორიებად დაიყოფიან. მასწავლებლის პროფესიული განვითარების ეროვნულმა ცენტრმა უკვე დაასრულა მუშაობა მასწავლებლის ახალ პროფესიულ სტანდარტზე, რომელიც განათლებისა და მეცნიერების სამინისტრომაც უკვე დაამტკიცა. მასწავლებელთა პროფესიული განვითარების სქემის პროგრამის კოორდინატორის, კახა ჟღენტის განმარტებით, ცვლილებები სწავლის პროცესის ხარისხის ამაღლების უზრუნველსაყოფად ტარდება. დღემდე არსებული სასერტიფიკაციო გამოცდით, პედაგოგის მხოლოდ თეორიული ცოდნა მოწმდება და არ იყო განსაზღვრული, სერტიფიცირებული პედაგოგი რამდენად წარმატებით იყენებს ცოდნას საგაკვეთილო პროცესში. პედაგოგების საქმიანობის შედეგები ფასდებოდა საერთაშორისო კვლევებით, ეროვნული და „პათის“ გამოცდებზე მისი მოსწავლეების მიერ დადებული შედეგებით. სამაგიეროდ, გაურკვეველი იყო, როგორია საკვეთილის პროცესი, რამდენად ეფექტური კომუნიკაცია აქვს პედაგოგს ბავშვებთან და სხვა მრავალი მნიშვნელოვანი კომპონენტი... ახლებური სტანდარტით კი, კახა ჟღენტის მტკიცებით, მასწავლებლის პროფესიული საქმიანობის შეფასება უფრო მოსახერხებელი გახდება.

ახალი სტანდარტით, საქართველოში ოთხი კატეგორიის პედაგოგი იარსებებს: პრაქტიკოსი, წარჩინებული, მკვლევარი და მენტორი. მასწავლებლის საკვალიფიკაციო კატეგორიები გამოყოფილია კომპეტენციებისა და საქმიანობის შედეგების მიხედვით. კატეგორიებიდან ყველაზე დაბალი საფეხურია პრაქტიკოსი, ხოლო ყველაზე მაღალი — მენტორი. ყოველი საკვალიფიკაციო კატეგორიის მინიჭება დასტურდება შესაბამისი სახელმწიფო სერტიფიკაციით. ყოველი მომდევნო კატეგორიის მასწავლებელი სრულად უნდა ფლობდეს წინა კატეგორიის კომპეტენციებს.

პახა ჟღენტი: პრაქტიკოს პედაგოგს აქვს თეორიული ცოდნა პროფესიულ უნარებსა და საგანში, რომლის საფუძველზეც კლასში წარმატებულ სასწავლო პროცესს ახორციელებს; წარჩინებული პედაგოგი ინდივიდუალურად მუშაობს ყველა მოსწავლესთან, მათი შესაძლებლობის გათვალისწინებით შეუძლია დაეხმაროს წარმატების მიღწევაში; მკვლევარი პედაგოგი საკვეთილს ატარებს საკუთარი პრაქტიკული კვლევების, პროფესიული საქმიანობის სიღრმისეული ან ანალიზის საფუძველზე — პრაქტიკულ კვლევას მაღალი დონის პედაგოგი ატარებს და შედეგის მიხედვით კლასში სამოქმედო გეგმასაც ცვლის; ყველაზე მაღალი საფეხური მენტორი პედაგოგია, რომელიც პრაქტიკული კვლევებით, ანალიზით, საკვეთილების ჩატარების სტილითა და შედეგებით ავტორიტეტია. მისი გზა სამაგალითოა დამწყები პედაგოგებისთვის“.

არ არის გამორიცხული, ამ ოთხ კატეგორიას, მომავალში, დამწყები პედაგოგის საფეხურიც დაემატოს... რადგან დღემდე არ არსებობს მასწავლებელთა პროფესიული საქმიანობის შეფასების მონაცემები, განათლების სისტემა დაეყრდნობა ორ ობიექტურ მახასიათებელს: აკადემიური განათლება — ესაა ხარისხი და ის, სერტიფიცირებულია თუ არა პედაგოგი... სერტიფიცირებულ მასწავლებლებს ავტომატურად მიენიჭება წარჩინებული პედაგოგის სტატუსი. საგანში მეცნიერებათა დოქტორის ხარისხის მქონე გამოცდილი პედაგოგები კი, საწყის ეტაპზე, მკვლევარის სტატუსით ისარგებლებენ. მომავალში ყველა მასწავლებელს, ხარისხის მიუხედავად, შეუძლია ნებისმიერ საფეხურს მიაღწიოს პროფესიული საქმიანობის შეფასების საფუძველზე — ახალი სქემის ამოქმედებისთანავე, შეფასების მთავარი კრიტერიუმი გახდება მისი პრაქტიკული საქმიანობა კლასში და ბავშვების წარმატება.

ამ ფონზე, გასაკვირი არ არის, რომ სერტიფიცირება, როგორც მასწავლებლის უფლების მოპოვების იურიდიული ფორმა გაქრება, მაგრამ დარჩება, როგორც საჭირო კრედიტების დაგროვების ალტერნატიული ფორმა. კრედიტების

დაგროვება იმისთვისაა საჭირო, პრაქტიკოსის კატეგორიიდან წარჩინებული პედაგოგის საფეხურზე ავიდეს, მესამე და მეოთხე საფეხურზე ასასვლელად კი ისეთი უნარ-ჩვევები უნდა გამოავლინოს, რომელიც უბრალოდ გამოცდით არ მოწმდება. დღეს შეფასების სისტემა განხილვის პროცესშია, ახალი სტანდარტის საფუძველზე შეიქმნება შეფასების სახელმძღვანელო, რომელიც საქართველოს მასშტაბით, ყველა მასწავლებლისთვის ერთნაირი იქნება. სახელმძღვანელოში განვიხილავთ პროცედურები და კრიტერიუმები, როგორ და რამდენი კრედიტით უნდა შეფასდეს პედაგოგის სხვადასხვა აქტივობა. ამ სახელმძღვანელოს მიხედვით, ჯერ პედაგოგი მოახდენს თვითშეფასებას, შემდეგ მას სკოლა შეაფასებს, ბოლო ეტაპი კი, გარედაკვირება-შეფასება იქნება. თუ სამივე მონაცემი დაემთხვა (დადებითი კუთხით), შეფასება ობიექტურად ჩაითვლება, წინააღმდეგ შემთხვევაში, გარედაკვირება კიდევ რამდენჯერმე მოხდება. ასევე შეიქმნება დახურული საინფორმაციო სისტემა, სადაც ყველა პედაგოგის ელექტრონული პორტფოლიო მოიყრის თავს. შეგროვილი ინფორმაციის შეჯერებით გადაწყდება, დააგროვა თუ არა კრედიტების სათანადო რაოდენობა და გადავა თუ არა მასწავლებელი შემდეგ ეტაპზე. გამოიკვეთება პრობლემებიც.

კრედიტების დასაგროვებლად, სასწავლო პროცესი შეფასდება შემდეგი აქტივობების გათვალისწინებით:

საკაკეთილო პროცესი — პროექტი, მოსწავლესთან მუშაობა, კვლევა, კლასგარეშე აქტივობა, სადამრიგებლო პროგრამის განხორციელება, პროფესიული ორიენტაცია, სახელმწიფო პროგრამებში მონაწილეობა, სასწავლო რესურსის შექმნა, მოსწავლეთა მიღწევები;

პროფესიულ განვითარებაზე ზრუნვა — ტრენინგი, სტაჟირება, აკადემიური კურსები, კოლეგებთან თანამშრომლობა, კონფერენცია, ექსპერტ-კონსულტანტობა, პედაგოგიური პრაქტიკის მეურვეობა, პროფესიული ლიტერატურის შექმნა, საგნობრივი ტესტის ჩაბარება, სახელმწიფო პროგრამებში მონაწილეობა.

ყველა აქტივობას შესაბამისი კრედიტი მიენიჭება. პრაქტიკოს მასწავლებელს 24 კრედიტის დასაგროვებლად, შესაბამისად წარჩინებულთა კატეგორიაში გადასასვლელად 3 წელი ეძლევა. ამ ხნის განმავლობაში იგი აქტიურად უნდა იყოს ჩართული სასწავლო პროცესში და მუდმივად მუშაობდეს საკუთარ თავზე, რადგან „ჩამოღობორანტება“ შესაძლებელია. კატეგორიის შესანარჩუნებლად კი, პრაქტიკოსმა პედაგოგმა, მინიმუმ 14 კრედიტი უნდა დააგროვოს. წარჩინებულ მასწავლებელს 4 წელიწადი აქვს 32 კრედიტის მისაღებად და, შესაბამისად, მკვლევართა კატეგორიაში გადასასვლელად. კატეგორიის შესანარჩუნებლად კი 24 კრედიტის დაგროვება მოუწევს. მკვლევარ მასწავლებელს 5 წელი აქვს 40 კრედიტის დასაგროვებლად, შესაბამისად, მომდევნო კატეგორიაში გადასასვლელად, კატეგორიის შესანარჩუნებლად კი 32 კრედიტი უნდა დააგროვოს.

იმ პედაგოგებს, ვინც ჩათვლის, რომ მომდევნო საფეხურზე ასასვლელად მზად, კატეგორიის დაჩქარებული წესით გავლის შესაძლებლობა ექნება — ყველა კატეგორიის მასწავლებელს შეუძლია 2 წელში დააყენოს საკითხი შეფასების შესახებ. ამ ფონზე, შესაძლებელია, მასწავლებელმა, რომელიც სერიოზულად მუშაობს საკუთარ თავზე, კარიერული ზრდის სრული გზა 6 წელიწადში გაიაროს.

სხვადასხვა კატეგორიის მასწავლებელს, ცხადია, განსხვავებული ანაზღაურება ექნება, თუმცა დაბალ და უმაღლეს საფეხურზე პედაგოგების ხელფასს შორის სხვაობა რამდენად დიდი იქნება, ჯერჯერობით დაუდგენელია. არაა გამორიცხული, სტატუსისა და ანაზღაურების გარდა, მომავალში, სხვადასხვა კატეგორიის პედაგოგები სხვა კრიტერიუმითაც განსხვავდებოდნენ, მაგალითად, პრაქტიკოსსა და „მენტორს“ არ ჰქონდეთ საშუალება, ერთი და იგივე რაოდენობის საგაკვეთილო საათები აიღონ. სასწავლო ნაწილის გამგეობისთვის ან დირექტორობისთვის ბრძოლა, მხოლოდ მაღალი კატეგორიის პედაგოგებს შეეძლოთ და მხოლოდ მათვე ჰქონდეთ სადამრიგებლო კლასის აყვანის უფლება, ამ ეტაპზე კი ეს ვერ მოხერხდება, რადგან, კახა ჟღენტის თქმით, დღეს საქართველოში, ძირითადად, პრაქტიკოსი მასწავლებლები გვყავს და წარჩინებული პედაგოგიც კი არც ისე ბევრია.

მომზადებულია Aris.ge-ს მასალების მიხედვით

მე-12 კლასელების გამოსაშვები გამოცდები 21 მაისს, მე-11 კლასელთა რეგისტრაციის კი 25 აპრილიდან დაიწყება

ერთიანი ეროვნული ცენტრის ხელმძღვანელის, მაია მიმინოშვილის განცხადებით, საქართველოს მასშტაბით მე-12 კლასელების გამოსაშვები გამოცდები 21 მაისს დაიწყება. მიმინოშვილისვე თქმით, მე-12 კლასელებს ჯერ სკოლის გამოსაშვები გამოცდების ჩაბარება მოუწევთ, რათა შემდგომ ერთიანი ეროვნულ გამოცდებში მიიღონ მონაწილეობა.

გამოსაშვები გამოცდები ორ ნაწილადაა გაყოფილი. მე-12 კლასელები გამოცდას ოთხ საგანში ჩააბარებენ: ქართულ ენასა და ლიტერატურაში, ისტორიაში, უცხო ენასა და მათემატიკაში.

მაია მიმინოშვილმა აღნიშნა, რომ მე-12 კლასელების საგამოცდო პერიოდი 20 მაისს დაიწყება და 25 მაისს დასრულდება.

მისივე თქმით, 20 მაისს მოსწავლეები კომპიუტერთან საგამოცდო პროგრამას გაეცნობიან და ივარჯიშებენ. უშუალოდ გამოცდა 21 მაისს ქართულ ენასა და ლიტერატურაში დაიწყება და ბოლო გამოცდა 24 მაისს მათემატიკაში იქნება.

მაია მიმინოშვილმა აღნიშნა, რომ გამოცდებზე იმ მეთორმეტეკლასელებსაც ინვევენ, რომლებმაც შემოდგომის სესიაზე რომელიმე საგანში ბარიერის გადალახვა ვერ მოახერხეს და მათ ექნებათ შესაძლებლობა, ხელახლა ჩააბარონ ამ საგანში გამოცდა.

ამასთან, 25 მაისს იქნება გამოცდა არაქართულენოვანი სკოლების მე-12 კლასელებისთვის ქიმიამი და იმ აბიტურიენტებისთვის, რომლებმაც ქიმიამი ბარიერი ვერ გადალახეს. მეთორმეტეკლასელებისათვის საგამოცდო პერიოდი 25 მაისს დასრულდება.

მიმინოშვილის განცხადებით, რეგისტრირებული მე-12 კლასელების რაოდენობა წელს უფრო ნაკლებია, ვიდრე წინა წლებში იყო და 38 000-ზე მეტს შეადგენს.

მე-12 კლასელებს საგამოცდო მოსწავვე ბარათები მათთვის ბოლოს დაურიგდებათ. ბარათებში განვიხილავთ იქნება განრიგი და დრო, როდის უნდა ჩააბარონ საგნებში გამოცდები.

ამასთან, მიმინოშვილმა აღნიშნა, რომ წელს ერთიანი ეროვნულ გამოცდებში დარეგისტრირებულია 36 500 აბიტურიენტი და მათი უმეტესობა მე-12 კლასელები არიან. გამოცდების ეროვნული ცენტრის ხელმძღვანელმა დასძინა, რომ წელს საგნებში მე-12 კლასელების ბარიერი შეადგენს 5-დან 10-ბალიან შედეგს და მოსწავლეებმა გამოცდის ჩასაბარებლად სულ მცირე 5.5 ქულა უნდა მიიღონ, რათა გამოცდა დაძლიონ.

მაია მიმინოშვილმა წარმატება უსურვა მე-12 კლასელებს და იმედი გამოთქვა, რომ უმეტესობა ერთიანი ეროვნულ გამოცდებში მიიღებს შემდგომ მონაწილეობას.

ამასთან, წელს ერთიანი ეროვნული გამოცდები ქართულ ენასა და ლიტერატურაში 26 ივნისს დაიწყება.

მე-11 კლასელების გამოსაშვები გამოცდისთვის კი, რეგისტრაცია 25 აპრილიდან დაიწყება. მე-11 კლასელების გამოსაშვები გამოცდები ივნისში ჩატარდება, რადგან ისინი სწავლას 15 ივნისს დასრულებენ.

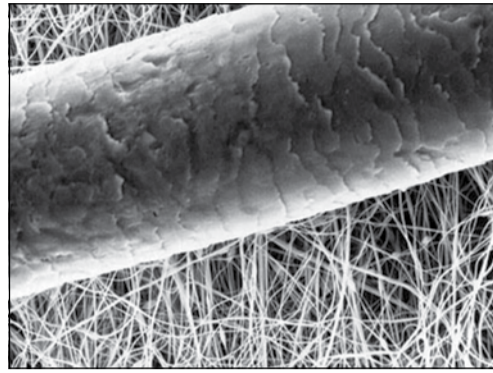
მეთორმეტეკლასელები გამოცდას ჩააბარებენ შემდეგ საგნებში: ქიმია, ფიზიკა, ბიოლოგია და გეოგრაფია. მათი საგამოცდო პერიოდი 13 ივნისს დაიწყება. ამ დღეს მოსწავლეებს საშუალება ექნებათ საგამოცდო პროგრამას გაეცნონ და გამოცდის ჩაბარებაში ივარჯიშონ. უშუალოდ პირველი გამოცდა კი, 14 ივნისს ჩატარდება.

მიმინოშვილის განცხადებით, 15 ივნისი თვითმმართველობის არჩევნების დღეა, ამდენად ამ დღეს მოსწავლეები დაისვენებენ. საგამოცდო პროცესში კი ისინი 16, 17 და 18 ივნისს ჩაერთვებიან. 19 ივნისი კი, მე-11 კლასელებისათვის სარეზერვო და საგამოცდო პროცესის დასრულების დღეა. გამოცდებში მონაწილე მე-11 კლასელთა ზუსტი რაოდენობა ამ დღეებში გაირკვევა.

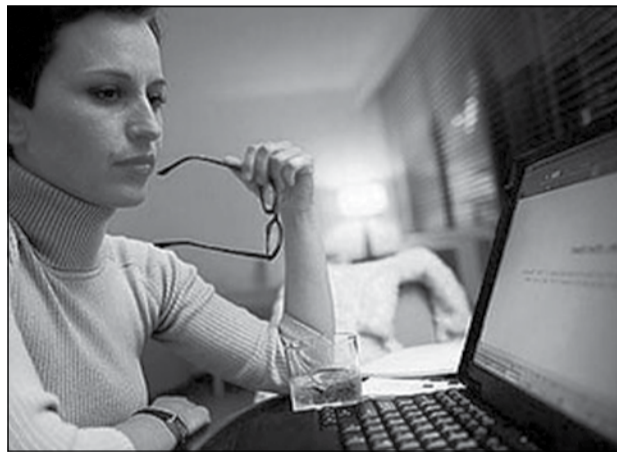
„ინტერპრესნიუსი“

ინფარქტის მოახლოებას თმა წინასწარმეტყველებს

ისრაელში, ერთ-ერთ კლინიკაში ჩატარებული კვლევების საფუძველზე, მალე ადრეული ინფარქტის დიაგნოსტიკის ახალ მეთოდს შეიმუშავენ, დიაგნოზის დასასმელად კი ოჯახის ექიმს პაციენტის თმის ერთი ღერი დასჭირდება. მედიკოსებისთვის ცნობილია, რომ ინფარქტამდე და საერთოდ, გულის დაავადებამდე, შესაძლოა, სტრესმა მიგვიყვანოს, მაგრამ ყოველი ადამიანი სხვადასხვაგვარად რეაგირებს პრობლემებზე ოჯახსა და სამსახურში, ამიტომ სპეციალისტები ვერ ახერხებდნენ, ეზოვათ „სტრესის“ დონის გაზომვის ზუსტი მეთოდი და ვერც იმას იგებდნენ, როდის აღწევს „წითელ ზღვარს“. ებრაელმა ექიმებმა კანადელი კოლეგების მიერ დამუშავებული მეთოდი გამოიყენეს და გადამწყვიტეს, შეემონებინათ კორტიზონის დონე 150 პაციენტის თმაში, რომელთაც გულის პრობლემები ჰქონდათ და გაერკვიათ, როგორც იცვლება ამ „სტრესის ჰორმონის“ დონე ორგანიზმში. ვინაიდან თმა თავზე თვეში ერთი სანტიმეტრით იზრდება, პაციენტების ორი ჯგუფისგან თმის 3 სანტიმეტრის სიგრძის ნიმუშები აიღეს. პირველ ჯგუფში ის ავადმყოფები იყვნენ, ვინც საავადმყოფოში გულის პრობლემების გამო მოხდნენ, მეორეში — თერაპიული განყოფილების პაციენტები. მკვლევარებმა აღმოაჩინეს, რომ პირველი ჯგუფის პაციენტებში კორტიზონის დონე რამდენჯერმე აღემატებოდა დასაშვებ ნორმას. კარდიოლოგები აცხადებენ, რომ ჯერჯერობით მხოლოდ კვლევების წინასწარ შედეგებზეა საუბარი, რომელიც კიდევ უნდა შემოწმდეს. ექსპერიმენტის მეორე ეტაპზე ისრაელის კლინიკების ასობით პაციენტი მიიღებს მონაწილეობას. მკვლევარები დარწმუნებულნი არიან, რომ მალე მედიკოსები სტრესის დონეს მარტივი ანალიზის საშუალებით განსაზღვრავენ და საშუალება მიეცემათ, დროულად დაიწყონ მოსალოდნელი ინფარქტის პროფილაქტიკური მკურნალობა.

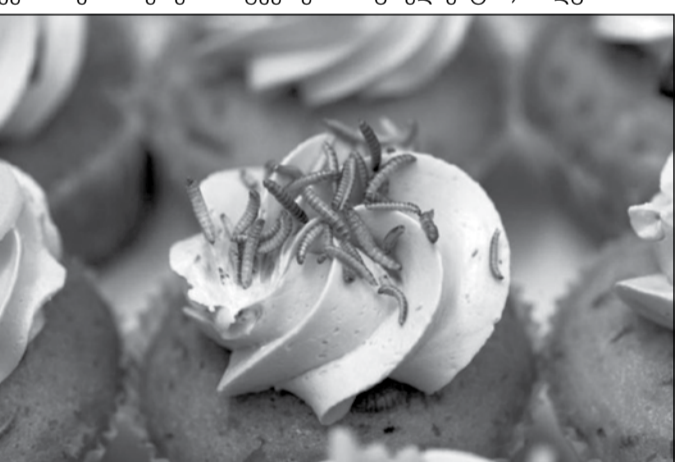
დამქირავებლებს თანამშრომლის შეწუხება აუკრძალეს

საფრანგეთის პროფკავშირმა და დამქირავებელთა ორგანიზაციებმა შეთანხმებას მოაწერეს ხელი, რომლის მიხედვით, დამქირავებელს ეკრძალება თანამშრომლების შეწუხება სამუშაო საათების დასრულების, ანუ საღამოს ექვსი საათის შემდეგ. ამერიიდან, კომპანიებსა და სხვადასხვა ფირმაში მომუშავეებს შეუძლიათ, არ უპასუხონ საქმიან სატელეფონო ზარს ან ელექტრონულ შეტყობინებას არასამუშაო საათებში; მეტიც — თანამშრომლებს ურჩევენ, გამოთონ სამუშაო სმარტფონები სამსახურიდან წასვლის შემდეგ და არც ელფოსტა გახსნან. შედეგად საფრანგეთის მილიონზე მეტ მოქალაქეს, რომლებიც კონსალტინგურ თუ სხვა სფეროში არიან დასაქმებული, „ციფრული“ სამუშაო საათები მოეხსნება. ქვეყანაში მოქმედი კანონმდებლობის მიხედვით, სამუშაო დრო კვირაში 35 საათითაა განსაზღვრული, თუმცა ინტერნეტისა და სხვა მობილური აპარატურის წყალობით, დამქირავებლები ხშირად ცდილობენ სამსახურის საკითხების მოგვარებას საღამოს, შედეგად კი სამუშაო კვირის ხანგრძლიობა 40 საათს აჭარბებს. საფრანგეთი ცნობილია შრომის კანონმდებლობის მკაცრი დაცვით, სადაც საღამოს ცხრა საათიდან დილის ექვს საათამდე მუშაობა აკრძალულია. აქ ერთხელ უკვე დაჯარიმდა კომპანია „ეფლი“, რადგან თანამშრომლებს აიძულებდა, ღამით ემუშავათ. მსგავს ღონისძიებებს მიმართავენ სხვა ქვეყნებშიც, მაგალითად, გერმანულმა „ვოლკსვაგენმა“ საკუთარი საფოსტო სერვერები ისე ააწყო, თანამშრომლები არ იღებენ საქმიან ელექტრონულ ფოსტას, თუკი სამუშაო საათების დასრულებამდე მხოლოდ 30 წუთია დარჩენილი.

დესერტი მწერებით შეყმავს

ჰოლანდიელმა კულინარებმა, ცოტა ხნის წინ, საზოგადოების სამსჯავროზე უჩვეულო ტკბილეული გამოიტანეს — ნამცხვრები მატლებითა და კალიებით მორთეს. როგორც სპეციალისტები აღნიშნავენ, საკვებისთვის მწერები საუკეთესო ინგრედიენტია, რადგან ისინი მდიდარია პროტეინებით. გარდა ამისა, ნიდერლანდელი კულინარების ეს ჯგუფი ამზადებს „მწერების სამზარეულოს წიგნს“ (Insect Cookbook), პრეზენტაციაზე კი შეფხარეულები მსოფლიოში ყველაზე დიდი კალიის ღვეზელის გამოცხობას აპირებენ. აღსანიშნავია, რომ ქალაქ ჰაარლემში სპეციალური რესტორანი არსებობს, სადაც კლიენტებს მწერებისგან მომზადებული კერძებით უმასპინძლებიან.

რუსიში - გაყრჩვეული მიმართულებით...

ერთ-ერთი ევროპული კომპანია ტურისტულ ბაზარზე უჩვეულო წინადადებით გამოდის: ეს ორკვირიანი კრუიზია გაურკვეველი მარშრუტით. მოხვდება რა ლაინერის ბორტზე, გემის მგზავრები თავად ეუბნებიან კაპიტანს, რომელი პორტისკენ გაცურონ. მგზავრებს ორი კურსიდან ერთ-ერთის არჩევის შესაძლებლობა ყოველ 48 საათში ერთხელ ექნებათ. როგორც კომპანიაში აცხადებენ, პირველი არჩევანი ესპანურ ვიგოსა და პორტუგალიურ ლეიშონს შორის გაკეთდება, შემდგომ მიმართულებას მგზავრები აირჩევენ.

ბუსის ხასიათი და საყვარელი საჭმელი

სწავლულები ამომავალი მზის ქვეყნიდან მრავალწლიანი კვლევებს ატარებდნენ ამ თემაზე და გაირკვა, რომ ძლიერი სქესის ნარმოადგენლების ამოცნობა მათი „კუჭის გავლითაც“ ყოფილა შესაძლებელი: თუ მამაკაცი თევზულის მოყვარულია, სიმშვიდითა და განონასწორებული ხასიათით გამოირჩევა, თავშეკავებულია და საზრიანობა კოლეგებისა თუ მეგობრების პატივისცემის მოპოვებაში ეხმარება. ამ ტიპის ადამიანებს სასიყვარულო ურთიერთობებშიც სიმტკიცე ახასიათებს, ოჯახის ბურჯები არიან, თუმცა გარშემოცხების მიმართ სიცივეს ამჟღავნებენ.

ხილის მოტრფიალე მამაკაცები ემოციურობით გამოირჩევიან, ადვილად იძენენ მეგობრებს და ამიტომ გარშემოცხდებიან მათ ყურადღებიან, გულისხმიერად ადამიანებად მიიჩნევენ. მათთვის უცხოა პატივმოყვარეობა და პირველობისთვის ბრძოლა, არ უყვართ კონკურენცია და ამის გამო არც კარიერაში წინსვლისკენ ისწრაფვიან — ისეთ პროფესიას ამჯობინებენ, სადაც პირველ რიგში, შემოქმედებით უნარს გამოავლენენ. იმის გამო, რომ ნაკლებად პატივმოყვარე არიან, ზოგჯერ დაუდევრად იქცევიან; ქალის გულს ადვილად იპყრობენ, მაგრამ ურთიერთობის დიდხანს შენარჩუნება არ შეუძლიათ. ბიფტეტქსის მოყვარული კაცი ტემპერამენტისა და იმპულსურია, მას ახასიათებს როგორც აღმასვლა, ასევე მარცხიც. მიუხედავად იმისა, რომ ასეთი მამაკაცები წარმატებასაც ხშირად აღწევენ, ჩანაფიქრისა და წამოწყების ბოლომდე მიყვანა არ შეუძლიათ. მერყეები არიან სიყვარულსა და ოჯახურ ურთიერთობებში. ბოსტნეულის კერძები იმ მამაკაცების საყვარელი საკვებია, ვინც პატივმოყვარე და ძუნწია. ცხოვრებაში მშვიდობისმოყვარე არიან, ყოველთვის ჰარმონიულ და მუდმივ პარტნიორობას ესწრაფვიან, ამიტომ ოჯახურ ურთიერთობებში სტაბილურობის სურვილი ამოძრავებთ. ასეთი ტიპის მამაკაცებს საკუთარ ჯანმრთელობაზე განსაკუთრებული ზრუნვა ახასიათებს.

ცხიმიანი საკვების მოყვარულები ყოველდღიურ ცხოვრებაში ყოჩაღები და მოხერხებულები არიან. კარიერაში ხშირად აღწევენ წარმატებებს, საკმაოდ განაფულები არიან ფლირტში, ადვილად ახერხებენ ქალის გულის მოგებას და მათთვის თავბრუს დახვევას. შესანიშნავი საყვარლები არიან, მაგრამ არა კარგი მეოჯახეები. ვისაც ცხარე საკვები და პიკანტური სანელებლები მოსწონს, თავშეუკავებლობით, მგზნებარებითა და ტემპერამენტით გამოირჩევა. ადრენალინის მისაღებად მაღალ რისკთან დაკავშირებულ სამუშაოს ეძებენ. უყვართ მოგზაურობა და სპორტის ექსტრემალური სახეობები. მათ მთავარ ნაკლად სწავლულებმა ეგოიზმი დაასახელეს. ამ ტიპის მამაკაცების „სანელებლიანი“ ხასიათი ვერ იტანს სანინაღმდეგო აზრს და შეკამათებას, რის გამოც ხშირად კონფლიქტი აქვთ არა მხოლოდ უცხო ადამიანებთან, არამედ ახლობლებსა და მეგობრებთანაც. სასიყვარულო ურთიერთობებში არასერიოზულები, თავქარიანები და მერყეები არიან.

Appraisal.ILC

შპს „აპრაისალი“ გთავაზობთ,

უკრაინი და მოკრაინი ქონების შეფასებას

ალექსანდრა ფურსელაძე
მისამართი: ნუსუბიძის №16ა
ტელ.: (5)99 22 98 33
ელ-ფოსტა: a.purtseladze@gmail.com

აღვილი

სტანდარტი

რთული

ექსპერტი

		7					
4	5				9	1	6
	1			5	6		4
9						1	
		3	6	1	4	5	
	2						3
6			4	7			8
7		1	3			6	2
						7	

		4					3	2
			1		2		8	
			3			7		
9					6		7	
		5			2		8	
	1		8					5
		9			7			
	3		9		4			
1	8					6		

					5	7		
1		6					2	
8	7		6		1			
		1	4		6			
7			2	1	9			3
			8		7	9		
		7			4		6	1
2						4		5
	6	8						

							8		
	5	3	8				6		
2		4	7	6					
	4		3	1					8
1				9					4
3				7	4			6	
				4	7	3			5
		9			3	4	2		
	6								

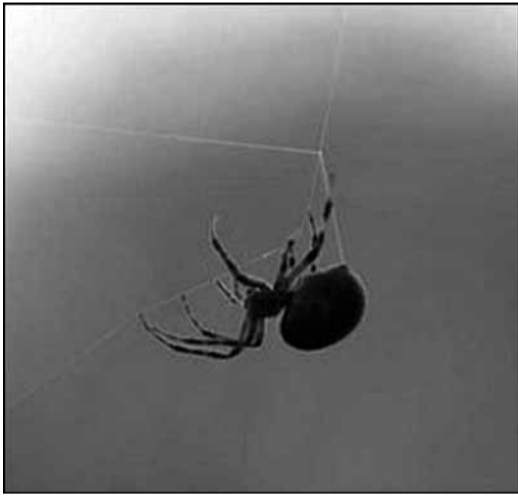

ალკოჰოლიზმს ჯამით ყუნავენ

პენსილვანიელი სწავლულების ახალი გამოკვლევის თანახმად, ზედმეტი კვება ანუ დროის მოკლე ხანში დიდი რაოდენობით საკვების მიღება ადამიანს ფსიქოტროპული, ნარკოტიკული და ალკოჰოლური დამოკიდებულებისგან იხსნის. ამ აღმოჩენით, შესაძლოა, ადამიანი ნებისმიერი მანერაზე ჩვევისგან განიკურნოს. ალკოჰოლიზმი ერთ-ერთი ყველაზე გავრცელებული დამოკიდებულებაა როგორც მამაკაცებში, ასევე სუსტი სქესის წარმომადგენლებშიც. ზედმეტი ჭამა და ნარკოტიკების მიღება კონტროლის დაკარგვით ხასიათდება. მკვლევარებმა ცდები მღრღნელებზე ჩაატარეს: პირველ ჯგუფს ნორმალურად კვებადნენ, მეორეს მუდმივად შეეძლო ცხიმოვანი საკვების მიღება, მესამე ჯგუფს ამის საშუალება კვირაში ერთხელ ჰქონდა, მეოთხე ჯგუფს ნევრებს კი ამ მანერაზე საკვებს კვირაში სამჯერ აძლევდნენ... აღმოჩნდა, რომ ნარკოტიკებისადმი მისწრაფება მეოთხე ჯგუფის მღრღნელებში შემცირდა, რამაც სწავლულებს დასკვნის გაკეთების საშუალება მისცა: „რაციონალური“ ზედმეტი კვება შესაძლოა ალკოჰოლური და ნარკოტიკული დამოკიდებულებისთვის წამლად იქცეს. უკონტროლო ჭამა კი, პირიქით, დამოკიდებულებას უფრო აძლიერებს.

მკერდის კიბოს ობობის ფხამით უმკურნალავენ

ავსტრალიელმა პროფესორმა ნორელ დელიმ 200 ათასი დოლარის გრანტი მიიღო ავსტრალიის მკერდის კიბოს ფონდიდან, რათა ტესტირება ჩაატაროს სიდნეური ობობისა და ტარანტულის შხამზე. დელი აპირებს, ლაბორატორიულად შეამოწმოს თეორია, რითაც ობობის შხამის სიმსივნის საწინააღმდეგო თვისებები უნდა დაამტკიცოს. მან შხამის ასობით მოლკულის ოზოლირება უნდა მოახდინოს და ის კიბოს უჯრედების გარემოში მოათავსოს. მეცნიერი იმედოვნებს, რომ შხამის მოლეკულების ნაერთი შეაფერხებს სიმსივნის განვითარებას და ავთვისებიან უჯრედებს ორგანიზმში საერთოდ მოსპობს. ახლა პირველადი ცდები უნდა ჩატარდეს და ჯერ დასკვნების გამოტანა ძნელია, თუმცა ამ ბუნებრივ შხამზე დიდ იმედს ვამყარებთ, — განაცხადა სწავლულმა. აღსანიშნავია, რომ მკერდის კიბო ყველაზე გავრცელებული ნიდერლანდებში, დანიაში, შვედეთსა და საფრანგეთშია. ევროკავშირის ქვეყნებში, ყოველ 25 წუთში სვავენ ასეთ დიაგნოზს, ყოველ 6,5 წუთში კი ამ დაავადებით ერთი მანდილოსანი კვდება.

მეუღლეებს ერთად ძილს არ ურჩევენ

როგორ უცნაურადაც უნდა ჟღერდეს, სწავლული მამაკაცებს მეუღლესთან ძილს არ ურჩევენ. მკვლევარებმა „მწვანე კონტინენტიდან“ დაადგინეს, რომ ძლიერი სქესის წარმომადგენელი სრულყოფილად ვერ დაისვენებს, თუკი ვინმესთან ერთად გაიყოფს სარეცელს. არასრულფასოვანი ძილი კი მეორე დღეს უარყოფითად აისახება როგორც სამუშაო პროცესზე, ასევე ჯანმრთელობაზეც. სწავლულები გვარწმუნებენ, რომ პარტნიორთან ერთად წოლა და ძილი მამაკაცებში სტრესის ჰორმონის გამოუმუშავებას აძლიერებს, რის გამოც ის უფრო ადვილად ღიზიანდება. მიუხედავად ამისა, სოციოლოგიური კვლევები ამტკიცებს, რომ მამაკაცებს მარტო წოლას, მაინც საყვარელ ქალთან ერთად ყოფნა ურჩევნიათ. არადა, კვლევებით ისიც დამტკიცებულია, რომ ამ პერიოდში მათი გონებრივი აქტიურობა მხოლოდ იკლებს.

წინა ნომერში გასული სკანდორღისა და სუდოკუს პასუხები

აღვილი	სტანდარტი
რთული	ექსპერტი
1 2 3 4 5 6 7 8 9	1 2 3 4 5 6 7 8 9
1 2 3 4 5 6 7 8 9	1 2 3 4 5 6 7 8 9
1 2 3 4 5 6 7 8 9	1 2 3 4 5 6 7 8 9
1 2 3 4 5 6 7 8 9	1 2 3 4 5 6 7 8 9
1 2 3 4 5 6 7 8 9	1 2 3 4 5 6 7 8 9
1 2 3 4 5 6 7 8 9	1 2 3 4 5 6 7 8 9
1 2 3 4 5 6 7 8 9	1 2 3 4 5 6 7 8 9
1 2 3 4 5 6 7 8 9	1 2 3 4 5 6 7 8 9
1 2 3 4 5 6 7 8 9	1 2 3 4 5 6 7 8 9

- მე-12 გვერდი: 1. პენტაპუზი; 2. ჰამაკი; 3. პირატი; 4. ნოქტურნი; 5. „პეინეკენი“; 6. ჰიპოტენუზა; 7. მესოპოტამია; 8. კატა; 9. არაქსი; 10. ალმასი; 11. სლაიდი; 12. ელისტა; 13. პასატი; 14. ირიდა; 15. აქცია; 16. ქორო; 17. ევრა; 18. ტუპი; 19. ლილუ; 20. იუდა; 21. ნიცა; 22. ნოტი; 23. დიდი; 24. როკადა; 25. სტოა; 26. ზომა; 27. წვა; 28. დადაიზმი; 29. ყია; 30. ტალავარი; 31. აგული; 32. შამანი; 33. ლაიოსი; 34. აკრა; 35. ირი; 36. ოდა; 37. ბლუზა; 38. შალვა; 39. ბის; 40. ანგორა; 41. აკოლადა; 42. ელექტრონი; 43. ოზმა; 44. ავსტრია; 45. მეი; 46. კაა; 47. ალო; 48. ზუა; 49. აბულია; 50. ალიბი; 51. იქედნე; 52. ინდოეთი; 53. უდე; 54. ატა; 55. ხმალი; 56. ურა; 57. ონიქია; 58. აზაზელი; 59. ირიტი; 60. ხურდა; 61. ივნიხი; 62. „სკონტო“; 63. პლისე; 64. ბაია; 65. „სუბარუ“; 66. რეე; 67. რონდო; 68. გორდია; 69. ზაქი; 70. კურტი; 71. ნავი; 72. კორა; 73. ონი; 74. ერგი; 75. ნოე; 76. იარ; 77. ზარი; 78. ანეტო; 79. კარაი; 80. დენთი; 81. ტვი; 82. იო; 83. რაი; 84. გრავე; 85. ოჟიო; 86. დიუ; 87. ლენი; 88. კოიოტი; 89. ოჯურო; 90. დია.

